

GRAMMATICA CHALDAEA ET SYRA,

IMMANVELIS TREMELLII, theologiæ doctoris et professoris in schola Heidelbergensi.

Excudebat Henricus Stephanus,
M. D. LXIX.

REVERENDISSIMO IN Christo patri D Matthæo Parkero, Archiepiſcopo Cantuarienſi, totius Angliæ primati, domino ſuo et amico reuerẽter colendo S. D. Chriſtianam Immanuel [redacted] theologiæ doctor [redacted]

NON ignoras, reuerendiſs. D. eorum qui doctrinarum ſtudia ſectãtur, duo potiſsimùm eſſe genera. Vnum genus eorum eſt, qui eruditionis vmbra contenti, plurimùm ſe oſtentant in vulgus, alióſque præ ſe contemnunt omnes: quorum tantò maior vbique eſt multitudo, quanto minor bonorum et laborioſorum ingeniorum ſolet eſſe frequentia. Alterum genus eorum eſt, qui iſtis diſsimillimi, valetudinis ſæpe & rei familiaris iactura, toto vitæ curriculo ſolidæ eruditionis laudem venantur, homines omni laude digniſsimi, ſi non ſibi canant et Muſis, (quod aiunt) ſed eccleſiæ & reipublicæ tantos labores ſuſcipiãt. Ego verò nonnihil vereor in præſentia, ne ſtudium noſtrum quod in Chaldææ et Syra grammatica concinnanda, non perfunctorium certè, ſed mediocre (vt res ipſa docebit) poſuimus, in vtrorunque reprehẽſionem incurrat. Primùm enim iſti perſonati docti, vehementer ſunt admiraturi quorſum iſtarum non modò exoticarum, ſed etiam (vt de coloribus cæci iudicant) barbararum lingua-

rum grammatica sit confecta. Sed facilè patior eos persuasissimũ habere, nostram ipsis minimè desudare industriam: quorum si valerent iudicia, ne Hebræa quidem lingua, aut Græca, (dicerem propemodum & Latina) in artis formam, quò certius percipiatur & facilius [illegible] discenda. nam eadem ferè diligentia discunt omnes. Quum enim Latinam obscurè intelligunt, et Græcam vix extremis labellis attigerunt, Hebræa autem ipsis est barbara, ilicò contendunt ad altiora, (nihil enim humile sapiunt) suóque iudicio rebus necessariis pulchrè instructi, rectà in ecclesiam & rempublicam irrumpunt: vbi si nihil turbent, (etiamsi vix quicquam officij faciant) magnam apud bonos omnes gratiam ineunt. Talibus sanè grammaticam non scripsi, sed bonæ indolis hominibus, quibus vt lingua Hebræa sancta est, quòd Deus & Patriarchæ, Moses & Prophetæ ea loquuti sint, ita ex eo fõte deductæ Chaldæa & Syra, nequaquam ipsis prophanæ sunt aut barbaræ. Neque enim sunt nescij Danielem & Esram Chaldaicè scripsisse: illum quidem, à capite secundo ad septimum, hunc verò à capite quarto libri primi vsque ad septimum. Neque magis ipsis est cõtrouersum, Christũ & Apostolos idiomate Syriaco Iudæis esse cõcionatos: nẽpe quod ipsis tũc esset vernaculũ et populare. Quamobrẽ vt illis gratificaremur, qui cũ illa Danielis & Esræ capita, tũ quæ in

Græco Teſtamento extant Syriaca, tum quæ Teſtamento Syriaco toto, quod (Deo duce) Hebrais characteribus, bono (vti ſpero) conſilio deſcriptũ & verſum, et notationibus illuſtratum in lucem dedimus, vti fruique cogitant, hoſce conficiendæ grammaticæ labores animo libenti ſuſcepimus.

Iam verò doctis pleriſque opera noſtra, poſt clariſsimorum, & de his literis optimè meritorum hominum lucubrationes, ſuperuacanea fortaſſe videbitur. Sed bene ſpero his me vſurum multo æquioribus, dummodo impetrari à ſe patiantur, vt ex iuſta vtrorunque inter ſe collatione iudicium faciãt. Equidem ex eorum numero me eſſe profiteor, qui bonam ætatis partem in hoc ſtudiorum genere conſumunt, vt arrogantiæ ſuſpitionem magnopere extimeſcere non debeam, ſi aliquid mihi videar animaduertiſſe quod aliorum aciem (vt vnus aut alter non videt omnia) effugerit. Quòd autem nonnulli dubitanter, nonnulli aſſeueranter affirmant, linguam Syriacam eandem eſſe cum Chaldæa, in eo hominibus alioqui doctiſsimis & optimis, planè non aſsentior. Tametſi enim vt vnius linguæ dialecti multa inter ſe habent communia, plurimùm tamen in aliis variare, grammatica noſtra planum efficiet. Quia verò cum hominibus & in ſpeciem et verè doctis hoc mihi fortaſſe negotij futurum eſt, veteri bonorum ſcriptorum exemplo, virum quendam eruditum, pietate inſignem, mihi diſpicien-

dum putaui, ſub cuius nomine tutius aliquanto noſtra in publicũ prodirent. Sed quòd, multis præteritis, ad te venio reuerendiſ. D. Matthæe, id noſtræ in Chriſto familiaritati debes acceptum referre, quam ex eo tempore quum in ſcholam Cantabrigẽſem ad Hebræas literas docendas vocatus fui, ſanctè inter nos coluimus. Nam verè fraternam fuiſſe, cum multis aliis modis ſæpe teſtatum feciſti, tum eo potiſſimùm, quòd ex plurimis tam pietatis quàm eruditionis nomine tibi coniunctiſſimis, me tibi deligendum aliquando putaſti, cuius manibus filiolum tuum eccleſiæ Chriſti baptizandum offerres. Eiuſdem verò coniunctionis perpetuitas vt ſolet eſſe firmiſſima, quam pietas gignit & optimorum ſtudiorum communitas, hinc eluceſcit, quòd nihil omnino poteſtatis in eam habuerunt quæ vulgares alioqui amicitias facillimè diſſoluunt. Tantum enim abeſt vt nobis triſtiſſimo caſu diuulſis, vel locorum vel temporum interuallis, quicquam imminutum ſentiam, vt tribus abhinc annis, quum ſchola noſtra peſtis contagio diſiecta, mei cuiuſdam negotij cauſa in Angliam me deportaui, omnia propemodum vberiora expertus fuerim. Etenim non ſolùm in rebus meis magno mihi adiumento fuiſti, verumetiam diuerſorium relinquere, et domum tuam, quam pro dignitatis amplitudine habes ornatiſſimam, commigrare propemodum me coegiſti. Verè me dico

commigraſſe: nam toto ferè ſemeſtri tempore tam humaniter à te, tuíſque domeſticis omnibus, optimis & lectiſsimis hominibus, ſum habitus, vt niſi me pudor & officii ratio extruſiſſent, alterum quoque ſemeſtre eodem hoſpitio libenter vſus fuiſſem. Ampliſsimæ verò dignitatis acceſsio, quæ ſolet ferè amiculorum veterum obliuionem inducere, calcar etiam tibi addidit ad humanitatis & beneficentiæ officia multiplicanda. quo fit vt quem antea vt amicum et fratrem ſolebam colere, nunc quoque vt in Chriſto patrem reuereri debeam. Itaque quũ de ſingulari tua in me voluntate liquidò mihi conſtet, alium mihi patronum quærere non potui, quin malè de me ſuſpicandi occaſionem præberem. Nã quòd vnus optimè poſſes hoc nobis præſtare officiũ nemo neſcit, niſi cui ſit fortè inauditum, copioſam optimarũ rerum ſcientiam cum ſummo pietatis ſtudio coniunctam, ad tantam dignitatis ſublimitatẽ te euexiſſe. Hos autẽ noſtros libros tuo munitos patrocinio, ſtudioſis tam fore iucundos & gratos ſperamus, vt animum noſtrum non parum ſint accenſuri ad laborioſum illud opus perficiendum, quo non ſolùm Chaldæas et Syras, ſed etiam Rabbinicas et Thalmudicas voces ordine digeſtas interpretabimur. Adſit conatui Deus, & optatiſſimum otium, quo ſub piiſsimo & illuſtriſsimo principe Electore Palatino fruimur, ad ſuã gloriã et eccleſiæ ædifica-

tionem clementer nobis perpetuet. Eidem quoque te tuósque omnes aßiduis nostris precibus commendamus. Bene vale in Christo pater reuerendißime. Heidelbergæ. Anno M. D. L XV I I I. Kal. Martij.

GRAMMATICA CHALdæa & Syra, Immanuelis Tremellii, theologiæ doctoris & professoris in [redacted]

SICVT Hebrææ linguæ, ita harum ab ea descendentium prima elementa sunt cõsonantes & vocales.

Consonantes quidem literis, vocales verò notulis aut punctulis describuntur. Etsi autem Chaldæi & Syri proprios habeant cõsonantium & vocalium charecteres, tam inter sese quàm ab Hebræis figura differentes, tamen quia vi ac sono cum Hebræis iidem sunt, & quia libri hisce idiomatis cõscripti (qui quidem apud nos reperiuntur) maiore ex parte Hebræis characteribus consignati sunt, nec facilè horum idiomatum typi proprii reperiuntur, nos typis Hebræis omnibus notis vtentes, grammatica hæc præcepta ad vtrunque idioma cognoscendum necessaria, quanta fieri poterit breuitate ac perspicuitate trademus.

DE LITERIS.

Literæ vtrisque, sicut & Hebræis, numero sunt vigintiduæ: nempe, א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

Ex quibus quinque, videlicet, כ מ נ פ צ quum dictionem claudunt, nouam induunt huiusmodi formam, ך ם ן ף ץ.

1 Distinguuntur primùm secundum pronuntiationis organa in quinque ordines,

Gutturis, א ה ח ע
Palati, ג י כ ק
Linguæ, ד ט ל נ ת
Dentium, ז ס צ ר ש
Labiorum, ב ו מ פ
quòd earum pro[illegible] potiſſimum organis abſoluatur.

2 Secundò, diſtribuuntur ratione poteſtatis in ſemper mobiles & interdum quieſcentes. Semper mobiles ſunt, quæ quoties ſcribuntur, ſimul etiam mouentur, hoc eſt pronuntiantur. & eiuſmodi ſunt Chaldæis omnes literæ, exceptis א ה ו י: Syris verò excipiuntur tantùm א ו י. Interdum quieſcentes ſunt, quæ nonnunquam ſcriptæ quieſcunt, hoc eſt non pronuntiantur: ſúntque Chaldæis ſupradictæ א ה ו י: Syris verò א ו י.

Mobilium literarum quædam ſemper eundem ſonum ſeruant, videlicet א ה ח ע ר: quædam verò interdũ proprium ſonum mutant, reliquæ nimirum omnes. Mutationis autem nota eſt punctulus literis ipſis inſitus, quem grammatici dageſch vocant.

Earum quæ ſonum mutant, quædam ſemper illum duplicant, nempe hæ vndecim, ו ז ט י ל מ נ ס צ ק ש: quædam verò interdum duplicant, interdum duriorem duntaxat reddunt, nempe hæ ſex בּ גּ דּ כּ פּ תּ.

Duriorem quidem reddunt, ſi vel initium dictionis occupant, vel literam ſequantur cui hæc puncta : ſubiecta ſunt, alioquin & ipſæ duplicantur.

3 Tertiò, officii ratione diſtribuuntur in ſemper radicales, & nonnunquam ſeruiles.

Semper radicales ſunt, quæ perpetuò vbicunque occurrunt, ad dictionũ radices, hoc eſt origines, pertinent: ſúntque Chaldæis & Syris hæ vndecim, ג ז ח ט ס ע פ צ ק ר ש. Nam ר, quod Hebræis radicale eſt, Chaldæis & Syris inter

nonnunquam ſeruiles recenſetur: ש verò Hebræis ſeruile, illis eſt radicale.

Nonnunquam ſeruiles ſunt, quæ interdum ad dictionum originem non pertinent, ſed ad varia ipſarum accidentia exprimenda, nunc in principio, nunc in fine, nunc in principio & fine, nunc in principio, medio & fine inſeruiunt: ſúntque hæ vndecim, א ב ד ה ו י כ ל מ נ ת, ex quibus hæ quatuor, ב ד ל מ, in principio tantùm: hæ verò tres, ו י ת, vbique: tres ſequentes, א כ נ, in principio & fine ſeruiunt: at ה Chaldæis quidem, vt Hebræis, in principio & fine, Syris verò in fine tantùm ſeruit. Quæ verò ſint ſingularum propria miniſteria, ſuis locis apparebit.

DE VOCALIBVS.

Notæ ſiue puncta quibus vocales exprimuntur, Chaldæis quidem totidem, & eiuſdem quantitatis ſunt quot Hebræis.

Breues, ַ pathach, ֶ ſegol, ֻ kibbutz.

Longæ, ֵ zere, ֹ cholem, וּ ſchurek.

Ancipites, ָ kametz, ִ chirik.

Raptæ, ְ ſcheua cum ſuis compoſitis. ֲ chateph pathach, ֱ chateph ſegol, ֳ chateph kametz.

In ancipitibus hoc modo quantitas diſcernitur. Si kametz nullo fultum accentu proximè poſt ſe habeat vel dageſch vel ſcheua, aut ſi vltimum inter vocales locum in dictione habeat, breuis eſt vocalis ŏ: alioquin eſt ā vocalis longa.

Si poſt chirik proximè ſequitur otioſum Iod, longum ī eſt, alioqui ĭ breue.

Obſeruandum eſt autem quòd Syri vocali o prorſus carent: ideo nec cholem, nec kametz breui vtuntur, ſed vbicunque illā ſcribenda eſſent, vel mutāt ea in ſchurek, vel in pathach (ſequente ſcheua literæ ו ſubiecto) reſoluunt.

Sed & alias longas vocales Syri frequentiſſimè, Chaldæi autem raro eadem ratione reſoluunt, ſubiiciendo videlicet ſcheua literæ illi ex quieſcentium numero quam longa vocalis poſt ſe requirebat, vt pro סְנֵיקָא,סְנִיקָא, & pro בְּנֵיהוֹן,בְּנִיהוֹן &c.

Reliquis quæ Syris & Chaldæis communia ſunt cum Hebræis, ſuperſedemus.

DE DICTIONIBVS.

EX coniunctione literarum & vocalium ſyllabæ fiunt ac dictiones: quas etſi vtraque dialectus multas habeat proprias, plurimas tamen ab ea mutuatur à qua originem ducit, eáſque aliquas ex his quinque rationibus, ſuas & proprias facit.

Primò, literarum ac vocalium permutatione, vt דְּהַב ab Hebræo זָהָב, עֲמַר ab Hebræo צֶמֶר.
Et Syrum נֶנְיָא à Chaldæo נֶנְעָא, בְּוַח à Chald. בְּוָא, עַרְעוּרָא à Chald. עַלְעוּלָא, בְּסַר à Chald. בְּשַׂר.
Hæc autem poſtrema mutatio Syris perpetua eſt. Nunquam enim שׂ cum puncto ſiniſtro vtuntur, ſed eius loco ס vſurpant.

Secundò, earum tranſpoſitione, vt חֲקַל ab Hebr. חֵלֶק. נְכַת ab Hebr. נָשַׁךְ. תְּרַע ab Hebr. שַׁעַר.
Sic Syrum הֲרַט à Chald. רְהַט, & גְּלַז à Chald. גְּזַל, סַבַּר à Chald. בַּסַּר &c.

Tertiò, earum detractione vt שַׁבָּא ab Hebr. שַׁבָּת, שַׁב ab Hebr. שְׁבַע.
Sic Syrũ בַּי à בַּיִת, נַגּוּלְתָא à Chald. נַלְגּוּלְתָא, שַׁשְׁלְתָא à Chald. שַׁלְשָׁלְתָא, &c.

Quartò, earum additione, vt שְׁעֲבַר ab Hebr. עֲבַר, שְׁחֲלַף ab Hebr. חֲלַף.

Sic Syrum סַקְבַל à Chald. קַבַל, &c. & סגרגר גרגר, Psal. 1. & סגלגל à גלגל Ezechielis 1.

Quintò, terminationis varia mutatione, vt כְּתַבְתְּ ab Hebræo כָּתַבְתְּ, &c.

Sic Syrum כְּתַבִי à Chald. כְּתַבָא, &c. vt ex sequentibus satis liquebit.

DE DISTRIBVTIONE dictionum.

Dictiones omnes vtraque lingua, sicut & Hebræa, in tres veluti classes distribuit: in verbum, quod & participiũ comprehendit: in nomen, quod & pronomen complectitur: & in מִלָּה, sub qua quicquid non flectitur, continetur: vt sunt aduerbia, coniunctiones & præpositiones.

DE PRIMA CLASSE dictionum.

DE VERBIS.

Omnia verba tam apud Syros quàm Chaldæos sunt vel perfecta vel imperfecta.

Perfecta, vel trium vel plurium literarum radicalium.

Imperfecta, rursus aut defectiua, aut quiescentia, aut mixta ex vtrisque.

Defectiua, vel in principio vel in medio deficiunt.

Quiescentia, vel in principio, vel in medio, vel in fine, vel in principio & fine simul, vel denique in medio & fine simul quiescunt.

Mixta, ex deficientibus in principio & quiescentibus in fine.

DE VERBI ACCIDENTIBVS.

De verbi accidentibus, vt modis, personis, numeris,

temporibus,quia eadem ſunt quæ Hebræis, atque in his inflectendis eundem ordinem ſeruant, nihil hîc ſeorſim dicimus,ſed ad cõiugationem,in qua aliqua eſt varietas, deſcendimus.

DE CONIVGATIONE.

Cõiugationes vtrique idiomati non plures ſunt quàm tres:quarum prima dicitur Kal,id eſt Leuis:ſecunda & tertia Cabed,id eſt Grauis,eo quòd illa puncto dageſch, hæc literæ adiectione grauetur. ideóque illa בִּנְיָן הַדָּגוּשׁ,id eſt, Coniugatio inſignita dageſch: hæc verò בִּנְיָן הַנּוֹסָף, id eſt, Coniugatio aucta, vocatur. habéntque hæ tres coniugationes ſingulæ ſuas paſſiuas voces,vt in ſingularum inflexione apparebit.

Vtemur autem pro omnium coniugationum paradigmate eodem verbo quo in prima coniugatione vtimur, licet in omnibus cõiugationibus vſitatum non ſit: ídque perſpicuitatis & iuuandæ memoriæ cauſa.

DE VERBIS PERFECTIS TRIUM LITERARUM RADICALIUM.

CONIVGATIO PRIMA.

IN hac coniugatione vox tertiæ perſonæ,ſingularis,maſculini præteriti (quæ totius verbi radix eſt, ac ideo primum locum meritò obtinet) trifariam Chaldaicè, Hebræorum more,formatur:ſubiectis videlicet punctis ſcheua & pathach,vt כְּתַב: aut ſcheua & zere ſiue chirik,vt כְּתֵב ſiue כְּתִב,aut ſcheua & cholem ſiue ſchurek ,vt כְּתוֹב vel כְּתוּב.

Syriacè autem tertiam illam formam vſurpatã nõ legi.

Formatur verò ab hac perſona totum verbum adiectione literarum & vocalium, ea ratione quæ ſequitur.

Præteritum actiuum KAL.

Sing. maſc.

3 כְּתַב
2 כְּתַבְתְּ. paraphr. כְּתַבְתָּא.
1 כִּתְבֵת. paraphr. כְּתָבִית. Syrè כִּתְבֵת.

Plurale.

3 כְּתַבוּ
2 כְּתַבְתּוּן
1 כְּתַבְנָא. Syrè כְּתַבַן.

Sing. fœm.

3 כִּתְבַת. Syrè כִּתְבַת. paraphr. כְּתַבַת.
2 כְּתַבְתְּ. Syrè: כְּתַבְתִּי.
1 כִּתְבֵת. paraphr. כְּתָבִית. Syrè כֶּתְבֵת.

Plural.

3 כְּתָבָא.. Syrè כְּתַבִי אוֹ כְּתַבַי, vel כְּתַבִין, vel כְּתַבָן.
2 כְּתַבְתֵּן
1. כְּתַבְנָא. Syrè כְּתַבְן.

Quæ ſecundæ formæ radicem habent, in quibuſdam perſonis nonnunquam zere vel chirix reſumunt, vt רְחֵלוּ, פְּעֵלוּ טְלֵמִי עֲבֵדַן. Quorum verò radix tertiæ formæ eſt, ſecũdum primam formam flectuntur..

Etſi autem promiſcuè ſæpe hoc præteritum vſurpetur pro omnibus præteritis, hoc eſt pro imperfecto, perfecto, & pluſquamperfecto, nõnunquam tamen Syri, ac etiam Chaldæi, præteritum imperfectum circumloquuntur per participium præſens verbi, quo vtendum eſt, ſubſtantiuo verbo præterito præpoſitum, vt כָּתֵב הֲוָא, Scribens erat, pro Scribebat. Quum verò Syris pluſquamperfectum exprimendum eſt, plerunque tam verbum quo vtendum.

eſt, quàm ſubſtantiuum illi ſubiunctum, in præterito vſurpant: vt, הֲווֹ הֵימִנוּ, Crediderunt fuerunt, pro Crediderant.

Participium 1.

Sing. maſc.

כָּתֵב:vel כָּתַב,præſertim ſi verbum fuerit neutrum.

Plur.

כָּתְבִין,vel כָּתְבִין:vel כָּתְבִין,ſi veniat à ſingulari כָּתֵב.

Syri interdum pro בִין habent בַא,

vt pro כָּתְבִין, כָּתְבַא, paſſim in plurali participio & nomine.

Sing. fœm.

כָּתְבָא,vel כָּתְבָא,vel כָּתְבָא

Plur.

כָּתְבָן,vel כָּתְבָן,vel כָּתְבָן.

Quorum tertia radicalis eſt gutturalis aut reſch, loco zere, ſecundæ radicali ſubiiciunt pathach: vt שָׁמַע, אָמַר.

In illis vocibus participii quæ ſub ſecunda radicali habent ſcheua, interdum præcedēs kametz tam Syris quàm Chaldæis in pathach mutatur, vt חַשְׁחִין Danielis cap. 3. pro חָשְׁחִין, & רַמְכָא, Luc. 8, pro רָמְכָא.

Participium 2. Peil.

Maſc.

כְּתִיב.

Plural.

כְּתִיבִין

Fœm.

כְּתִיבָא

Plur.

כְּתִיבָן

Hoc

Hoc Participiũ ſignificatione Paul Hebræo reſpondet, ſicut præcedens Hebræo Poel.

Multa reperiũtur, præſertim in Syra lingua, pathach in principio loco ſcheua habere, vt יַלִּיף 2. Timoth. 2. תַּהִיר Act. 3, תַּוִּירִין Act. 2. Sed ea nomina potius verbalia quàm participia eſſe, ac ideo pathach in eis propriã eſſe vocalem, dixerim.

Infinitiuus.

מִכְתַּב, & מִכְתּוֹב à tertia forma radicis, vt מְשׁוֹג Iob. 29. Syr. מִכְתַּב. Reperitur etiam infinitiuus interdum tam Syrè quã Chaldaicè ſine מ, præfixo, vt הֲלָכָא Hoſeæ 12. & שְׁמָעָא Matth. 13.

Sed & hæc duo verba, videlicet בְּנָא & הֲוָא Chaldæis cõmuniter infinitiuũ ſine מ præfixo formánt hoc modo, הֲוָא בְּנָא pro מֶהֱוָא מִבְנָא. Syri verò etiã in his verbis מ adhibent, & infinitiuũ in kametz terminant, vt מִבְנָא, מֶהֱוָא.

Infinitiuo literæ בכלם præfixæ ipſum ſæpe in gerundium mutant: ſed obſeruandum מ ei nunquã ſolam præfigi, ſed ſemper cum litera Lamed, ad vitandã κακοφωνίαν, quæ ex concurſu duarũ literarũ מ naſceretur, vt כְּמִכְתַּב לְמִכְתַּב מִלְּמִכְתַּב & בְּמִכְתַּב. Quanquã Syri nunquam ſuis infinitiuis vllam ex his literis præter Lamed præfigant.

Imperatiuus.

Sing. maſc.

כְּתַב

Plural.

כְּתַבוּ

Fœm.

כְּתַבִי

Plur.

כְּתַבְנָא. Syrè כְּתַבֵין.

Reperitur quidem ſingularis maſc. etiam in pathach aut zere aut chirix terminatus, vt כְּתַב כְּתֵב כְּתִב: ſed quia frequentior eſt terminatio in xibbutz, ideo eam paradigmatis loco propoſuimus. Nam quæ deſinit in pathach, peculiaris eſt verborum, quorum ſecunda aut tertia radicalis, eſt gutturalis, aut reſch: reliquæ verò terminationes, paucorum verborum ſunt.

Atque eadem etiam eſt ratio in futuro, quòd ab imperatiuo formari ſoleat.

Futurum.

Maſc. ſing.

1 אֶכְתֻב
2 תִכְתֻב. Syrè תֶכְתֻב, & ſic in cæteris.
3 יִכְתֻב

Plur.

1 נִכְתֻב
2 תִכְתְּבוּן
3 יִכְתְּבוּן

Fœm.

2 תִכְתְּבִין
3 תִכְתֻב. Syrè תִכְתְּבִי

Plur.

2 תִכְתְּבָן
3 יִכְתְּבָן

Qualem in hoc futuro Syram terminationem vides tertiæ perſonæ ſingularis fœmininæ, talem in eadem perſona ſemper reperies in omnibus coniugationibus verborum cuiuſcunque ordinis, paucis exceptis, in quibus Syri Chaldæam formam vſurpant.

Præteritum paſsiuum K A L. Ithpeal.

Paſſiuum hoc, ſicut & reliquarum coniugationum,

tam Syri quàm Chaldæi, aleph & thau radicalibus præfixis, ab actiuo præterito formant. Hoc autem Syri à Chaldæis differunt, quòd segol literæ א subiiciunt, Chaldæi verò chirik. Differunt præterea in eo quòd hac tantùm ratione passiuum suum formant: Chaldæi verò alia quoque ratione præteritum hoc interdum inflectunt, vt in paradigmate apparebit. Differunt denique & in formatione infinitiui, quòd Syri מ præponunt, Chaldæi verò minimè.

Quòd si verbum ab vna ex his literis, zain, samech, tzade, schin incipiat, thau formatiua, Hebræorum more, transponitur & mutatur: si verò incipiat à daleth, teth aut thau, formatiuum thau (ad declinandam κακοφωνίαν) abiicitur, & per dagesch suppletur.

Masc. sing.

3 אִתְכְּתֵב. Syrè אֶתְכְּתֵב, & sic in reliquis.
2 אִתְכְּתֵבְתְּ. paraphr. אִתְכְּתֵבְתָּא
1 אִתְכְּתֵבֵת vel אִתְכַּתְבֵת. paraphr. אִתְכְּתֵבִית

Plur.

3 אִתְכְּתֵבוּ & אִתְכְּתִיבוּ
2 אִתְכְּתֵבְתּוּן & אִתְכְּתֵבְתּוּן
1 אִתְכְּתֵבְנָא. Syrè אֶתְכְּתֵבַן vt אֶתְקְבַרַן Rom. 6.

Fœm.

3 אִתְכְּתֵבַת
2 אִתְכְּתֵבְתְּ Syrè אֶתְכְּתֵבְתִּי

Plur.

3 אִתְכְּתֵבָא. Syrè אֶתְכְּתֵבֵי vel אֶתְכְּתְבִי
2 אִתְכְּתֵבְתֵּן

Alia præteriti forma, Chaldæis propria, à secundo participio actiuæ vocis deriuata.

Masc. sing.

3	כְּתִיב	
2	כְּתִיבְתְּ. paraphr.	כְּתִיבְתָּא
1	כְּתִיבַת. paraphr.	כְּתִיבִית

Plur.

3	כְּתִיבוּ
2	כְּתִיבְתוּן
1	כְּתִיבְנָא

Fœm.

3	כְּתִיבַת
2	כְּתִיבְתְּ

Plur.

3	כְּתִיבָא
2	כְּתִיבְתֵּן

Participium.

Huius participii, sicut & sequentium coniugationum, etiam in actiuo, formatiua litera est מ præfixa: qua accedente, א prior ex passiui formatiuis, compendii causa, abiicitur, & eius vocalis ad מ transfertur: quod etiam in futuris fit propter accessionē literarum אִיתן.

Masc. sing.

מִתְכְּתֵב. Syrè מִתְכְּתַב, &c.

Plur.

מִתְכַּתְבִין

Fœm.

מִתְכַּתְבָא

Plur.

מִתְכַּתְבַן

Infinitiuus.

אִתְכְּתָבָא & כְּתַכְתָּבָא Chaldæis rarius, Syris frequentius: frequentissimè autem מִתְכְּתָבוּ.
לְאִתְכְּתָבָא, כְּאִתְכְּתָבָא, בְּאִתְכְּתָבָא. Syrè לְמִתְכְּתָבוּ, &c.

Imperatiuus.

In omni imperatiuo passiuo, cuiuscunque coniugationis aut ordinis sit, tam Chaldæis quàm Syris literæ א propria vocalis est segol.

Masc.

אֶתְכְּתֵב
אֶתְכְּתַבוּ

Fœm.

אֶתְכְּתִבִי
אֶתְכְּתֵבְנָא. Syrè אֶתְכְּתַבִין.

Futurum.

Masc.sing.

1 אֶתְכְּתֵב
2 תִּתְכְּתֵב. Syrè תִּתְכְּתֵב, &c.
3 יִתְכְּתֵב

Plur.

1 נִתְכְּתֵב
2 תִּתְכַּתְבוּן
3 יִתְכַּתְבוּן

Fœm.sing.

2 תִּתְכַּתְבִין
3 תִּתְכְּתֵב. Syrè תֶּתְכַּתְבִי

Plur.

2 תִּתְכַּתְבַן
3 יִתְכַּתְבַן

DE SECVNDA CONiugatione.

P A E L.

TRiplici ratione hanc coniugationem tam Syri quàm Chaldæi formant. Primò, Hebræorũ communi more, cum breui vocali ſub prima radicali, & dageſch in ſecũda: quod tamen ſæpe (præſertim autẽ præſente ſcheua) omittitur. Secundò, cõtracta vocali breui & dageſch in lõgam, (etiam in verbis quorum ſecunda nec gutturalis eſt, nec reſch) quæ communiter quidem Chaldæis eſt cholẽ, in duobus verò verbis שַׁיֵּב & שַׁיְצִי eſt zere. quod & Hebræi faciunt in verbo הֵתֵל. Differunt autem hîc Syri à Chaldæis, quòd, quia carent cholem, ipſum in pathach & ſcheua ſub iod vel vau per epentheſin interpoſito, reſoluunt, vt pro סוֹבֵר dicãt סַיְבַר, & pro גוֹזֵל, גַוְזַל. Tertiò, iod vel aleph ad tertiam radicalem loco dageſch adiecto, aut aliqua ex radicalibus in compenſationem eius geminata, vt שַׁלְהִי à שְׁלָה & תַּרְסָא à תרס, שַׁלְשַׁל à שלש. quod & Hebræi nonnunquam faciunt, vt apparet in verbis הִשְׁתַּחֲוָה, תִּחֲרָה, אֻמְלַל, &c.

Præteritum.

Sing. maſc.

3	כַּתֵּב		
2	כַּתִּבְתְּ.	paraphr.	כַּתִּבְתָּא
1	כַּתְּבֵת.	paraphr.	כַּתֵּבִית

Plur.

3	כַּתִּבוּ		
2	כַּתִּבְתוּן		
1	כַּתִּבְנָא.	Syrè	כַּתַּבַן

Fœm.

3	כַּתְּבַת, vel כַּתֶּבֶת		
2	כַּתִּבְתְּ.	Syrè	כַּתִּבְתִּי

Plur.

3 כְּתַבָא. Syrè כְּתַבִי vel,כְּתָבִי

2 כְּתַבְתֵּן vel,כְּתַבְתִּן

Participium prius.

Masc.

מְכַתֵּב

מְכַתְּבִין

Fœm.

מְכַתְּבָא

מְכַתְּבָן

Quòd si tertia sit gutturalis aut resch, secunda pro zere assumit pathach, nec forma à sequẽti participio differt.

Participium posterius.

Masc.

מְכַתַּב

מְכַתְּבִין

Fœm.

מְכַתְּבָא

מְכַתְּבָן

Infinitiuus.

כַּתָּבָא. Syrè מְכַתְּבוּ & מְכַתְּבוּ.

paraphr. interdum habẽt מְכַתְּבָא,vt מְעַכְּבָא,

Iob.24.

כַּתָּבָא,כַּתָּבָא,לְכַתָּבָא,vt לְכַסָּנָא,Iob.6.

Syrè לְמַכְתָּבוּ,vt לְמַמְלָלוּ,1.Cor.14.& לְמַכְתְּבוּ,

vt לְמַפְּקְרוּ.Matth.11.

Imperatiuus.

Masc.

כַּתַּב

כַּתַּבוּ

Fœm.

כַּתְּבִי

כַּתְּבְנָא. Syrè כַּתֵּבִין

Futurum.

Masc.

1 אֲכַתֵּב

2 תְּכַתֵּב

3 יְכַתֵּב

Plur.

1 נְכַתֵּב

2 תְּכַתְּבוּן

3 יְכַתְּבוּן

Fœm.

2 תְּכַתְּבִין

3 תְּכַתֵּב. Syrè תְּכַתְּבִי.

Plur.

2 תְּכַתְּבָן

3 יְכַתְּבָן

Paßiuum, Ithpael.

Hoc paſſiuum,quia ſecūdam radicalem habet dageſch affectam , ideo primæ ſubiectum vbique habet pathach, ſicut & eius actiuum : atque in hoc à Paſſiuo Kal differt, quòd illud (quia dageſch in ſecunda non requirit) primæ radicali ſcheua ſubiectum habet, quod dageſch ſequi nō patitur.

Præteritum.

Masc.

3 אִתְכַּתַּב. Syrè אִתְכַּתַּב.

2 אִתְכַּתַּבְתְּ. paraphr. אִתְכַּתַּבְתָּא.

1 אִתְכַּתַּבְתְּ. paraphr. אִתְכַּתַּבִית.

Plur.

3 אִתְכַּתַּבוּ

2 אִתְכַּתַּבְתּוּן
1 אִתְכַּתַּבְנָא. Syrè אֶתְכַּתַּבַן.

Fœm.

3 אִתְכַּתְּבַת vel, אִתְכַּתַּבַת.
2 אִתְכַּתַּבְתְּ. Syrè אֶתְכַּתַּבְתִּי.

Plur.

3 אִתְכַּתַּבָא. Syrè אֶתְכַּתַּבִי vel, אֶתְכַּתַּבַי.
2 אִתְכַּתַּבְתֵּן.

Participium.

Masc.

מִתְכַּתַּב. Syrè מֶתְכַּתַּב, &c.
מִתְכַּתְּבִין

Fœm.

מִתְכַּתְּבָא
מִתְכַּתְּבָן

Infinitiuus.

אִתְכַּתָּבָא. Syrè מִתְכַּתָּבוּ.
מִלְּאִתְכַּתָּבָא, לְאִתְכַּתָּבָא, כְּאִתְכַּתָּבָא, בְּאִתְכַּתָּבָא.
Syrè לְמֶתְכַּתָּבוּ.

Imperatiuus.

Masc.

אִתְכַּתַּב
אִתְכַּתַּבוּ

Fœm.

אִתְכַּתַּבִי
אִתְכַּתַּבְנָא. Syrè אִתְכַּתַּבַין.

Futurum.

Sing. masc.

1 אִתְכַּתַּב
2 תִּתְכַּתַּב. Syrè תֶּתְכְּתַב.
3 יִתְכַּתַּב

Plur.

1 נִתְכַּתַּב
2 תִתְכַּתְּבוּן
3 יִתְכַּתְּבוּן

Fœm.

2 תִתְכַּתְּבִין
3 תִתְכַּתַּב. Syrè תִתְכַּתְּבִי.

Plur.

2 תִתְכַּתְּבָן
3 יִתְכַּתְּבָן.

DE TERTIA CONIVGATIONE.

APHEL.

HAEC coniugatio Chaldæis interdum litera ה, frequentiſſimè autem litera א radicalibus, cum pathach præfixa, formatur: quanuis Syri literam ה hîc non vſurpent, præterquam in verbo הֵמִין, Credidit.

Præteritum.

Sing. maſc.

3 אַכְתֵּב
2 אַכְתֵּבְתְּ· paraphr. אַכְתֵּבְתָּא
1 אַכְתֵּבֵת· paraphr. אַכְתֵּבִית

Plur.

3 אַכְתִּבוּ
2 אַכְתֵּבְתּוּן
1 אַכְתֵּבְנָא· Syrè אַכְתֵּבְן

Fœm.

3 אַכְתֵּבַת
2 אַכְתֵּבְתְּ. Syrè אַכְתֵּבְתִּי

Plur.

3 אַכְתֵּבָא. Syrè אַכְתֵּבֵי
2 אַכְתֵּבְתֵּן

Participium prius.

Quia acceſſione מ participia formantur, א vel ה formatiuum cōiugationis, aſſumpta eius vocali, pellit. Fit tamen interdum vt Chaldæi coniugationis formatiuam retineant, etiam vbi formatur alicuius literæ acceſſione, & tunc relinquitur formatiuæ coniugationis propria vocalis, ac literæ quæ acceſſit, ſubiicitur ſcheua, vt מְהַקְרֵב pro מַקְרֵב, מְהַחְצְפָא, pro מַחְצְפָא, יְהַשְׁפִּיל, pro יַשְׁפִּיל. Quod & Hebræis, in habentibus iod primam radicalem, nonnunquā vſuuenit.

Maſc.

מַכְתֵב
מַכְתְּבִין

Fœm.

מַכְתְּבָא
מַכְתְּבָן

Participium poſterius.

Maſc.

מַכְתַב vt מְשַׁלַּם Luc.4.6.
מַכְתְּבִין

Fœm.

מַכְתְּבָא
מַכְתְּבָן

Infinitiuus.

מַכְתָּבוּ. Syrè אַכְתָּבָא.
לְמַכְתָּבוּ Syrè, מִלְּאַכְתָּבָא, לְאַכְתָּבָא, כְּאַכְתָּבָא, בְּאַכְתָּבָא.

Imperatiuus.

Maſc.

אַכְתַב
אַכְתִּבוּ

Fœm.

אַכְתִּבִי
אַכְתִּבִין vel Syrè אַכְתִּבְנָא.

Futurum.

Masc.sing.

1 אַכְתִּב vel אַכְתַּב &c.

2 תַּכְתִּב

3 יִכְתִּב

Plur.

1 נִכְתִּב

2 תִּכְתְּבוּן

3 יִכְתְּבוּן

Fœm.

2 תִּכְתְּבִין

3 תִּכְתִּב. Syrè תִּכְתְּבִי.

Plur.

2 תִּכְתְּבָן

3 יִכְתְּבָן

Paßiuum.

Huius coniugationis passiuum in raro admodum vsu est, atque Syris prorsus incognitum, præterquam in duobus ordinibus, videlicet in quiescente in iod prima radicali, & in quiescente in media. Quin & Chaldæi illud non habent, nisi ab Hebræis mutuatum, sicut ex paucis illis exemplis quæ in Daniele & Esra leguntur, colligitur. Formant igitur hoc Passiuũ ex Hebræo Hophal, mutato (pro eorum consuetudine) ה in א, imò etiam ה interdum reseruato: hac ratione,

Præteritum.

Masc.sing.

3 הָכְתַּב vel, אָכְתַּב

2 אָכְתַּבְתְּ

1 אָכְתְּבֵת, vel vt Daniel 4, הָתְקְנֵת.

Plur.

3 אָכְתַּבוּ

2 אֶכְתַּבְתּוּן
1 אֶכְתַּבְנָא

Fœm.

3 אֶכְתְּבַת
2 אֶכְתַּבְתְּ

Plur.

3 אֶכְתַּבָא
2 אֶכְתַּבְתֵּן

Participio & imperatiuo caret, ſicut & Hebræis.

Infinitiuus.

בְּאֶכְתַּבָא, אֶכְתַּבָא, &c.

Futurum.

Maſc. ſing.

1 אֶכְתַּב
2 תֶּכְתַּב
3 יִכְתַּב

Plur.

1 נֶכְתַּב
2 תֶּכְתְּבוּן
3 יִכְתְּבוּן

Fœm.

2 תֶּכְתְּבִין
3 תֶּכְתַּב

Plur.

2 תֶּכְתְּבָן
3 יִכְתְּבָן

Hactenus de verbis perfectis trium literarum radicalium.

DE VERBIS PERFECTIS plurium quàm trium literarum radicalium.

VErba quæ pluribus quàm tribus literis conſtant, duplicia ſunt: quædam propriè, quædam impropriè ſic dicta.

Propriè ſic dicuntur quæ prima ſua origine pluribus quàm tribus radicalibus cõſtant, de quibus hic præcipuè agimus: ideóque eorum paradigma, ad quod & reliqua formari poſſunt, propoſuimus.

Impropriè autem, quæ prima quidem origine tribus tantùm radicalibus conſtant: quia verò vel per protheſin vel epentheſin, vel paragogen, vel denique vnius aut duarum literarum geminationem, trium literarum numerum excedunt. plurium quàm trium radicalium eſſe à nonnullis exiſtimantur. Nos autem, quia epentheſeωs & paragoges ſuprà in coniugatione ſecũda, geminationis verò, partim ibidem, partim in eadem coniugatione quieſcẽtium in medio, rationem demonſtrauimus, de iis hìc, vt alieno loco, plura dicere ſuperſedemus.

Ad protheſin verò quod attinet, ea tribus de cauſis adhiberi ſolet: videlicet, Vel ad concinniorem reddendam lectionem: éſtque tunc literæ א tantùm, vt אִשְׁתְּ, Geneſ.24 אִשְׁתּוֹ Matth.26, אִשְׁתַּי, Luc.12. cuius ratio in ordine quieſcentium in fine, planius explicatur. Vel ad verbi deriuationem indicandam: éſtque harum tantùm literarum, האמנתי, quibus nomen illud à quo verbum deriuatur formatum eſt, vt ת in תַּלְמֵר à תַּלְמִיר deriuato, & י in אֶתְיַהֵר à יָהוּר deducto, ac מ in מַשְׁכֵּן à מִשְׁכּוֹן. Vel deniq; ad verborum notiones certis quaſi limitibus circumſcribendas, quod Græcis & Latinis pleræque præpoſitionum particulæ præſtare ſolent, éſtque literæ ש tan-

tùm,& apud Syros nonnunquam literæ ס,eius affinis,vt à חֲלַף Mutauit,שַׁחְלֵף Permutauit: & à יְדַע Nouit,שַׁוְדַע Agnouit:& à קבל,סַקְבֵּל.

Porro quia tam illa quæ propriè plurium ſunt radicalium,quàm illa quæ talia per literæ protheſin reddita ſunt,in coniugatione tantùm ſecunda,vſitata reperiuntur,eius duntaxat paradigma proponimus.

Præteritum.

Maſc.ſing.

3 פַּרְנֵס ſic תַּלְמֵד,מַשְׁכֵּן,סַקְבֵּל,&c.
2 פַּרְנֵסְתְּ. paraphr. פַּרְנֵסְתָּא.
1 פַּרְנְסֵת. paraphr. פַּרְנֵסִית.

Plur.

3 פַּרְנִסוּ
2 פַּרְנֵסְתּוּן
1 פַּרְנֵסְנָא. Syrè פַּרְנֵסַן.

Fœm.

3 פַּרְנֶסֶת,vel פַּרְנְסַת.
2 פַּרְנֵסְתְּ. Syrè פַּרְנַסְתִּי
Plur.

3 פַּרְנִסָא. Syrè פַּרְנִסַי.
2 פַּרְנֵסְתֵּן

Participium I.

Maſc.

מְפַרְנֵס
מְפַרְנְסִין

Fœm.

מְפַרְנְסָא
מְפַרְנְסָן

Participium II.

Maſc.

מְפַרְנַס

מְפַרְנְסִין

Fœm.

מְפַרְנְסָא
מְפַרְנְסָן

Infinitiuus.

פַּרְנָסָא. Syrè מְפַרְנָסוּ

מִלְּפַרְנָסָא,לְפַרְנָסָא,כְּפַרְנָסָא,בְּפַרְנָסָא.

Syrè לְמְפַרְנָסוּ,

In paraphrasibus quoque hic infinitiuus interdum reperitur Syrorum more, cum litera מ in principio: at terminatione Hebraica, vt Iob.6, לְמִמְסְכַן.

Imperatiuus.

Masc.

פַּרְנַס
פַּרְנַסוּ

Fœm.

פַּרְנַסִי
פַּרְנַסְנָא. Syrè פַּרְנַסֵין

Futurum.

Masc.sing.

1 אֲפַרְנַס
2 תְּפַרְנַס
3 יְפַרְנַס

Plur.

1 נְפַרְנַס
2 תְּפַרְנְסוּן
3 יְפַרְנְסוּן

Fœm.

2 תְּפַרְנְסִין
3 תְּפַרְנַס. Syrè תְּפַרְנְסִי

Plur.

2 תִּפַּרְנְסָן
3 יִפַּרְנְסָן

Praeteritum pasiuum.

Sing.masc.

3 אִתְפַּרְנַס. Syrè אֶתְפַּרְנַס,&c.
2 אִתְפַּרְנַסְתְּ. paraphr.אִתְפַּרְנַסְתָּא.
1 אִתְפַּרְנְסֵת. paraphr.אִתְפַּרְנְסֵית.

Plur.

3 אִתְפַּרְנְסוּ
2 אִתְפַּרְנַסְתּוּן
1 אִתְפַּרְנַסְנָא. Syrè אֶתְפַּרְנַסְן.

Fœm.

3 אִתְפַּרְנְסַת,vel אִתְפַּרְנְסַת.
2 אִתְפַּרְנַסְתְּ, Syrè אִתְפַּרְנַסְתִּי.

Plur.

3 אִתְפַּרְנְסָא. Syrè אִתְפַּרְנְסִי.
2 אִתְפַּרְנַסְתֵּן

Participium.

Masc.

מִתְפַּרְנַס Syrè מֶתְפַּרְנַס,&c.
מִתְפַּרְנְסִין

Fœm.

מִתְפַּרְנְסָא
מִתְפַּרְנְסָן

Infinitiuus.

אִתְפַּרְנָסָא. Syrè מֶתְפַּרְנָסוּ.
לְאִתְפַּרְנָסָא בְּאִתְפַּרְנָסָא,בְּאִתְפַּרְנָסָא.
Syrè לְמֶתְפַּרְנָסוּ.

Imperatiuus.

Masc.

אִתְפַּרְנַס

אִתְפַּרְנַסוּ

Fœm.

אִתְפַּרְנַסִי

אִתְפַּרְנַסְנָא. Syrè אִתְפַּרְנַסִין.

Futurum.

Sing.maſc.

1 אֶתְפַּרְנַס
2 תִּתְפַּרְנֵס. Syrè תִּתְפַּרְנַס,&c.
3 יִתְפַּרְנֵס

Plur.

נִתְפַּרְנַס
2 תִּתְפַּרְנְסוּן
3 יִתְפַּרְנְסוּן

Fœm.

2 תִּתְפַּרְנְסִין
3 תִּתְפַּרְנֵס. Syrè תִּתְפַּרְנְסִי.

Plur.

2 תִּתְפַּרְנְסָן
3 יִתְפַּרְנְסָן

Hæc coniugatio in his verbis dageſch coniugationis (quod penultimæ literæ inſerendum erat) retinere non poteſt, eo quòd præcedenti literæ ſubiectum ſit ſcheua, quod dageſch forte poſt ſe non patitur.

Hactenus de verbis perfectis, nunc de imperfectis.

DE DEFECTIVIS in principio.

HVius ordinis ſunt verba quæ nun primam radicalem habent, & præterea quædam quorum prima radicalis eſt iod, dum videlicet illam per vocalem longam in litera præcedente (vt in quieſcentibus fieri ſolet) non compenſant, ſed vel per dageſch in litera ſe-

quenti,vel per mutationem iod in nun, vt in sequenti paradigmate apparebit.

Coniugatio actiua. *KAL.*

Præteritum.

Masc.sing.

3 ידע,נפק
2 ידעת,נפקת. paraphr. תא.
1 ידעת,נפקת. paraphr.נפקית,

Plur.

3 ידעו,נפקו,vel נפקו,uel נפקו,&c.
2 ידעתון,נפקתון,vel נפקתון,&c.
1 ידענא,נפקנא. Syrè ידען,נפקן.

Fœm.

3 ידעת,נפקת
2 ידעת,נפקת. Syrè ידעתי,נפקתי.

Plur.

3 ידעא,נפקא. Syrè ידעי,נפקי,
2 ידעתן,נפקתן

Participium I.

Masc.

ידע,נפק
ידעין,נפקין

Fœm.

ידעא,נפקא
ידען,נפקן

Participium II.

Masc.

ידיע,נפיק. Syrè ידיע
ידיעין,נפיקין. Syrè ידיעין.

Fœm.

ידיעא,נפיקא Syrè ידיעא
ידיען,נפיקן. Syrè ידיען.

Infinitiuus.

מִנְדַע,&יְדַע,מִפַּק ac interdum cum paragoge

מִנְדְעָא,מִפְּקָא.

Syrè מִפַּק,&c.

בְּמִנְדַע,בְּמִפַּק,

מִלְמִנְדַע,מִלְמִפַּק,לְמִנְדַע,לְמִפַּק,כְּמִנְדַע,כְּמִפַּק.

Syrè לְמִדַע,לְמִפַּק.

Imperatiuus.

Masc.

דַע.נְסַב à סַב &,נְטַר à טַר vt ,פַּק vel פּוּק,

טְרוּ.vt,פֻּקוּ vel פְּקוּ. Syrè etiam פְּקוּ,

vt דְעוּ.נְפַץ à פְּצוּ,Luc.9.

Fœm.

דְעִי,טְרִי vt פֻּקִי vel פְּקִי

פֻּקְנָא vel פְּקְנָא. Syrè פְּקִין

דַעְנָא Syrè דְעִין.

Futurum.

Masc.

1 אֶנְדַע & אֶדַע,אִפּוּק Syrè etiam אִפַּק.

2 תִנְדַע & ,תִדַע,תִפַּק. Syrè תִדַע, תִפּוּק,&c.

3 יִדַע ,יִפַּק.

Plur.

1 נִדַע,נִפַּק

2 תִדְעוּן ,תִפְקוּן

3 יִדְעוּן,יִפְקוּן

Fœm.

2 תִדְעִין,תִפְקִין

3 תִדַע,תִפַּק. Syrè תִדְעִי,תִפּוּקִי.

Plur.

2 תִדְעָן,תִפְקָן

3 יִדְעָן,יִפְקָן

Secunda radicalis suam vocalem in futuro vt in

imperatiuo variat.

Paßiuum K A L.

Hoc paſſiuum perfectorum more communiter inflectitur, ſeruatis omnibus radicalibus: interdum tamē (etſi admodum rarò) prima radicalis excidit, ita vt nulla ratione ſuppleatur. Exemplum habes Iſaiæ 14, in אִתְּחַת, pro אִתְנְחַת. Syri incipientia à Iod in hoc paſſiuo, interdum, vt defectiua reliqua, perfectè, interdum verò quieſcentium more inflectunt. quod ſimiliter & in Aphel, tam actiuo quàm paſſiuo, vnàcum Chaldæis perpetuò obſeruant. Et in incipientibus à Iod Syri ex gemino ſcheua chiri x cōflant, poſt quod quieſcit iod. Nos, omiſſa inflexione perfecta, imperfectam ſubiicimus.

Præteritum.

Sing. maſc.

3 אִתְירַע,אִתְפַּק

2 אָתְירַעְתְּ,אִתְפַּקְתְּ

1 אֶתְירְעַת,אִתְפְּקֵת

Plur.

3 אִתְירַעוּ,אִתְפַּקוּ

2 אָתְירַעְתוּן,אִתְפַּקְתוּן

1 אִתְירַעַן,אִתְפַּקַן. Syrè אִתְפַּקְנָא.

Fœm.

3 אֶתְירַעַת,אִתְפְּקַת

2 אָתְירַעְתִּי,אִתְפַּקְתִּי. Syrè אִתְפַּקְתְּ.

Plur.

3 אִתְירַעִי,אִתְפַּקִי. Syrè אִתְפַּקָא.

2 אָתְירַעְתֵּן,אִתְפַּקְתֵּן

Participium.

Maſc.

מִתְירַע,מִתְפַּק

מָתְירְעִין,מִתְפְּקִין

Fœm.

מִתִּירְעָא,מִתְפְּקָא
מִתִּירְעָן,מִתְפְּקָן

Infinitiuus.

מִתִּירְעוּ,מְתְפַּקוּ. Syrè אִתְפַּקָא.
מִלְאִתְפַּקָא.לְאִתְפַּקָא,כְּאִתְפַּקָא,בְּאִתְפַּקָא
לְמִתִּירְעוּ,לְמִתְפַּקוּ. Syrè

Imperatiuus.

Masc.

אִתִּירַע,אִתְפַּק
אִתִּירְעוּ,אִתְפַּקוּ.

Fœm.

אִתִּירְעִי,אִתְפַּקִי.
אִתִּירַעִין,אִתְפַּקִין, Syrè אִתְפַּקְנָא.

Futurum.

Masc.sing.

1 אִתִּירַע,אִתְפַּק
2 תִּתִּירַע,תִּתְפַּק
3 יִתִּירַע,יִתְפַּק

Plur.

1 נִתִּירַע,נִתְפַּק
2 תִּתִּירְעוּן,תִּתְפְּקוּן
3 יִתִּירְעוּן,יִתְפְּקוּן

Fœm.

2 תִּתִּירְעִין,תִּתְפְּקִין
3 תִּתִּירַעִי תִּתְפַּקִי Syrè.תִּתְפַּק

Plur.

2 תִּתִּירְעָן תִּתְפְּקָן
3 יִתִּירְעָן יִתְפְּקָן

Secunda radicalis (vt in actiua dictum est) vocalem suam variat.

CONIVGATIO II.

PAEL.

Hic ordo (ſicut & quieſcentium) in principio, in hac coniugatione, perfectorum ordinem imitatur, vt ſecũdæ radicali dageſch cõiugationis inſeri poſſit: quare paradigma ſubiicere neceſſe non eſt.

CONIVGATIO III.

APHEL.

Defectiua in Iod in hac coniugatione quieſcentia ſunt.

Præteritum.

Maſc.ſing.

3 אַפֵּק
2 אַפֵּקְתְּ
1 אַפֵּקֵת

Plur.

3 אַפְּקוּ. vel אַפִּקוּ
2 אַפֵּקְתּוּן
1 אַפֵּקְנָא. Syrè אַפֵּקְן, Matth. 7.

Fœm.

3 אַפְּקַת, vel אַפֶּקֶת
2 אַפֵּקְתְּ. Syrè אַפֵּקְתִּי.

Plur.

3 אַפְּקָא. Syrè אַפֵּקִי, vel אַפֵּקִי.
2 אַפֵּקְתֵּן

Participium prius.

Maſc.ſing.

מַפֵּק, vel מַפֵּק

מַפְּקִין

Fœm.

מַפְּקָא

מַפְּקָן

Participium posterius.

Masc.

מַפַּק

מַפְּקִין

Fœm.

מַפְּקָא

מַפְּקָן

Infinitiuus.

אַפָּקָא. Syrè מַפָּקוּ

מִלְאַפָּקָא,לְאַפָּקָא,כְּאַפָּקָא,בְּאַפָּקָא.

Syrè לְמַפָּקוּ,Matth.7.

Imperatiuus.

Masc.

אַפֵּק

אַפְּקוּ

Fœm.

אַפְּקִי

אַפֵּקְנָא. Syrè אַפֵּקִין.

Futurum.

Masc.

1 אַפֵּק

2 תַּפֵּק

3 יַפֵּק

Plur.

1 נַפֵּק

2 תַּפְּקוּן

3 יַפְּקוּן

Fœm.

2 תַּפְּקִין

3 תַּפֵּק. Syrè תַּפְּקִי, vel תַּפֵּקִי,Heb.6.

Plur.

2 תַּפְּקָן

3 יִפְּקוּן

Obſeruandum, Syros interdum (quanuis raró) in verbis quorum media non recipit dageſch, א aſſumere loco dageſch, quæ poſt literas אִיתַן collocata quieſcit, vt à נְחַת, תַּאחַת, Act. 23.

De paſſiuo vide in hac coniugatione verbi perfecti.

DE DEFECTIVIS in medio.

HVius ordinis ſunt quæ duas poſteriores radicales ſimiles habent, vulgò geminata dicta, quarum primam (κακοφωνίας vitandæ gratia, quæ ex concurſu ſimilium literarum naſceretur) abiiciunt: eámque interdum literæ ſequenti inſito dageſch, interdum verò præcedentis vocalis incremento ſupplent. Quo fit vt nonnunquã hic ordo cum quieſcente in medio (quod ad formam attinet) commiſceatur, ſicut & eandem ob cauſam præcedens ordo cum quieſcentibus in principio, commiſcetur. Nos in דקק propriam huic ordini formam ſubiungimus, additis tamen interdum exemplis, in quibus cum ordine quieſcente in medio commiſcetur.

CONIVGATIO *KAL.*

Præteritum.

Sing. maſc.

3 דַּק

2 דַּקֵּת. paraphr. דַּקְתָּא.

1 דַּקֵּת, reperitur etiam Syrè דְּקַקַת, vt רַנֵּת, Act. cap. 20.

Plur.

3 דַּקּוּ

2 דַּקְתּוּן

1 רַקְנָא. Syrè רַקְן

Fœm.

3 רַקַּת

2 רַקַּתְ. Syrè רַקְתִי.

Plur.

3 רַקָּא. Syrè רַקִּי, vt כַּפִּי, Luc.24.

2 רַקְתֶּן

Participium I.

Masc.

רָק

רָקִין

Fœm.

רָקָא

רָקָן

Kametz primæ literæ, præter communes linguæ canones, etiamsi accentu non fulciatur ante dagesch, longum remanet: quia ita primi participii forma requirit, vt mediocriter docto ambiguitatem parere non possit.

Participium I I.

Masc.

רְקִיק

רְקִיקִין

Fœm.

רְקִיקָא

רְקִיקָן

Hoc participium necessariò semper est perfectum: quia si mediam (vt præcedens) amitteret, (quum præcedat scheua) supplere eam per dagesch non posset.

Infinitiuus.

מִרַק. Syrè מֶרַק

לְמָרַק. Syrè מִלְמְרַק,לְמְרַק,בְּמְרַק,בְּמְרַק

Imperatiuus.

Masc.

רַק. Syrè רוּק,vt קוּשׁ,& רַק,vt טַּן.

רַקוּ. Syrè רוּקוּ,vt קוּשׁוּ,Matth.7.& רַקוּ,

vt טַנוּ,1.Corinth.14.

Fœm.

רַקִי. Syrè רוּקִי.

רַקְנָא, vel רַקְנָא.Syrè רוּקִין.

Futurum.

Sing.masc.

1 אֵרַק. Syrè אֵרוּק,vt אֵבוּף,& אֵרַק,vt אֵרַג,&

ita in reliquis.

2 תֵּרוּק

3 יֵרוּק

Plur.

1 נֵרַק

2 תֵּרְקוּן

3 יֵרְקוּן

Fœm.

3 תֵּרְקִין

2 תֵּרוּק. Syrè תֵּרוּקִי

Plur.

2 תֵּרְקָן

3 יֵרְקָן

Præteritum passiuum.

Masc.sing.

3 אִתְרַק. Syrè אֶתְרַק,&c.

2 אִתְרַקְתָּ

1 אִתְרַקְתּ

2 תִתְרַק.Syrè תְתְרַק,&c.
3 יִתְרַק

Plur.

1 נִתְרַק
2 תִתְרַקוּ
3 יִתְרַקוּ

Fœm.

2 תִתְרַקִין
3 תִתְרַק. Syrè תִתְרַקִי.

Plur.

2 תִתְרַקָן
3 יִתְרַקָן.

CONIVGATIO II.

Inflexionem perfectam hîc,vt nō necessariam,omittimus,eius autem paradigma(quæ loco dagesch primã duplicat,& ad vitandam κακοφωνίαν, duabus similibus inserit)subiicimus. Obseruandum quòd primæ radicali,interdum chirik, interdum verò pathach tam Chaldæis quàm Syris,subiicitur.

Præteritum.

Masc..

3 רִקְרֵק,vel רַקְרֵק,vt בַּלְבֵּל,Genes.11,&
נַרְגֵּר,Act.8.
2 רִקְרֵקְתְּ.paraphr.. רִקְרֵקְתָּא.
1 רִקְרֵקֵת..paraphr. רִקְרֵקִית.

Plur.

3 רִקְרִקוּ
2 רִקְרֵקְתּוּן
1 רִקְרֵקְנָא.Syrè רִקְרֵקַן.

Fœm.

5 רִקְרֵקַת

2 רִקְדַּקְתְּ. Syrè רִקְדַּקְתִּי.

Plur.

3 רִקְדַּקְא. Syrè רִקְדַּקִי,vel רִקְדַּקִי.
2 רִקְדַּקְתֵּן

Participium I.

Masc.

מְרַקְדַּק,vt Iob 9.& מְרַקְדַּק,vt מְבוֹבֵז,Eccles.3.
מְרַקְדְּקִין

Fœm.

מְרַקְדְּקָא
מְרַקְדְּקָן

Participium I I.

Masc.

מְרַקְדַּק,vt מְשַׁשְׁטֵשׁ,Iob 16,& מְרַקְדַּק,
vt מְרַשְׁרֵשׁ,Esaiæ 14.
מְרַקְדְּקִין,&c.

Fœm.

מְרַקְדְּקָא,&c.
מְרַקְדְּקָן,&c.

Infinitiuus.

רַקְדְּקָא. Syrè מְרַקְדְּקוּ.
מִלְּרַקְדְּקָא,לְרַקְדְּקָא,כְּרַקְדְּקָא,בְּרַקְדְּקָא.
Syrè לְמְרַקְדְּקוּ.

Imperatiuus.

Masc.

רַקְדֵּק,vt עַמְעֵם,Esaiæ 10.
רַקְדְּקוּ

Fœm.

רַקְדְּקִי
רַקְדְּקָנָא. Syrè רַקְדְּקֵין.

Futurum.

Masc.

1 אֲרַקְרֵק
2 תְּרַקְרֵק, vt תְּרַגְרֵג, Iob.14.
3 יְרַקְרֵק, vt יְרַכְרֵךְ, Psal.10.

Plur.

1 נְרַקְרֵק
2 תְּרַקְרְקוּן
3 יְרַקְרְקוּן, vt יְמַשְׁמְשׁוּן, Iob.5.

Fœm.

2 תְּרַקְרְקִין
3 תְּרַקְרֵק. Syrè תְּרַקְרְקִי.

Plur.

2 תְּרַקְרְקָן
3 יְרַקְרְקָן

Præteritum passiuum.

Masc.sing.

3 אִתְרַקְרַק, vt אִתְחַרְחַר, Psal.69.
2 אִתְרַקְרַקְתְּ. paraphr. אִתְרַקְרַקְתָּא.
1 אִתְרַקְרַקִת. paraphr. אִתְרַקְרְקִית, vt אִזְדַּלְזְלִית
Iob.39.

Plur.

3 אִתְרַקְרְקוּ, vt אִתְגַּלְגְּלוּ, Genes.4.
2 אִתְרַקְרַקְתּוּן
1 אִתְרַקְרַקְנָא. Syrè אֶתְרַקְרַקְן.

Fœm.

3 אִתְרַקְרַקַת
2 אִתְרַקְרַקְתְּ. Syrè אֶתְרַקְרַקְתִי.

Plur.

3 אִתְרַקְרַקָא. Syrè אֶתְרַקְרְקִי, vel אֶתְרַקְרַקִי
2 אִתְרַקְרַקְתֵּן

Participium I.

Masc.

מִתְרַקְרַק

מִתְרַקְרְקִין, vt מִתְגַלְגְלִין, Iob 29.

& מִתְמַסְמְסִין, Iob 9.

Fœm.

מִתְרַקְרְקָא, vt מִתְרַגְרְגָא, Prouerb. 12.

מִתְרַקְרְקָן

Infinitiuus.

אִתְרַקְרָקָא. Syrè מִתְרַקְרָקוּ.

מִלְאִתְרַקְרָקָא, לְאִתְרַקְרָקָא, כְּאִתְרַקְרָקָא, בְּאִתְרַקְרָקָא.

Syrè לְמִתְרַקְרָקוּ,

Imperatiuus.

Masc.

אֶתְרַקְרַק

אֶתְרַקְרְקוּ

Fœm.

אֶתְרַקְרְקִי

אֶתְרַקְרְקָנָא. Syrè אֶתְרַקְרַקֵין.

Futurum.

Masc.

1 אֶתְרַקְרַק

2 תִתְרַקְרַק. Syrè תֶתְרַקְרַק, &c.

3 יִתְרַקְרַק, vt יִתְמַקְמַק, Iob 14.

Plur.

1 נִתְרַקְרַק

2 תִתְרַקְרְקוּן

3 יִתְרַקְרְקוּן

Fœm.

2 תִתְרַקְרְקִין

3 תִתְרַקְרַק. Syrè תִתְרַקְרַקִי.

Plur.

Plur.

2 תִּתְרַקְרְקֻן

3 יִתְרַקְרְקֻן

Obſeruandum, quædam eſſe perfecta verba, quæ eadem ratione in hac coniugatione inflectuntur, ſúntque præſertim illa quæ primam & tertiam radicalem ſimilem habent, vt, שׁלשׁ: à quo שְׁלַשְׁלְתּנוּן, Ioſuæ 2, & לול, à quo נְלוֹלְוֵי, Exodi 14. in paraphraſi Hieroſ. & מום, à quo מִתְמְוְמִין, Iob. 27.

III CONIVGATIO.

APHEL.

In hac coniugatione Chaldæi & Syri mediam radicalem deficientem, non, vt Hebræi, in ſequẽti litera, ſed in præcedente, per dageſch ſupplẽt, ad quam etiam abiectæ literæ vocalem remittunt.

In verbis autem quorum prima eſt gutturalis, ac ideo expers punctuli dageſch, ſolent Chaldæi in eius locum literam Nun ſubſtituere, & radicalibus præponere: vt exempla quæ afferimus oſtendunt.

Præteritum.

Maſc.

3 אַדִּק, & הַנְעֵל, Daniel. 6.

2 אַדִּקְתְּ

1 אַדִּקֵת

Plur.

3 אַדִּקוּ

2 אַדִּקְתּוּן

1 אַדִּקְנָא. Syrè אַדִּקְן.

Fœm.

3 אַדִּקַת, vel אַדִּקַת.

2 אַדִּקְתְּ. Syrè אַדִּקְתִּי.

Plur.

3 אַרְקָא. Syrè אַרְקִי,אַרקִי vel,אַרקִי.

2 אַרְקָתָן

Participium prius.

Masc.

מְהַרֵק &,מַרֵק,Daniel.2.

מַרְקִין

Fœm.

מַרְקָא

מַרְקָן

Participium posterius.

Masc.

מַרַק

מַרְקִין

Fœm.

מַרְקָא

מַרְקָן

Infinitiuus.

אַרְקָא,& vt הַנְעָלָא,Daniel.2.

Reperitur etiam הָעָלָא,Daniel.5. vbi dageſch compẽſatur per ּ ſub ה,vt apud Hebræos compenſari ſolet cũ ה emphaticum diſſyllabis, à gutturali cum ּ incipientibus præponitur.

Syrè מַרְקוּ,vt מַסָּנוּ,1.Cor.10.

& מַכְּסוּ,Tit.1.

מִלְאַרְקָא,לְאַרְקָא,כְּאַרְקָא,כְּאַרְקָא. Syrè לְמַרְקוּ.

Imperatiuus.

Masc.

אַרֵק,& vt הַנְעֵל,Daniel.2.

אַרְקוּ

Fœm.

אֲרְקִי

אֲרַקְנָא. Syrè אֲרַקִין

Futurum.

Masc.

1 אַר, vel אֲרַק, vt אֲטַן, Rom. 11.

2 תַרְק, & תֵרַק, &c.

3 יַרְק, Luc. 1. יֵגַן.

Plur.

1 נֵרַק

2 תַרְקוּן

3 יַרְקוּן

Fœm.

2 תַרְקִין

3 תֵרַק. Syrè תַרְקִי

Plur.

2 תַרְקָן

3 יַרְקָן

Hactenus de defectiuis, nunc de quiescentibus.

DE QVIESCENTIBVS in principio.

Continet hic ordo verba incipientia ab א, & ea incipientia à Iod, quæ ipsum abiectum per dagesch non supplent. Nos de vtrisque paradigma ordine subiicimus.

INCIPIENTIA AB א.

I. Coniugatio.

Præteritum.

Sing. masc.

3 אֲבַר

2 אֲבַרְתָּ. paraphr.אֲבַרְתָּא.
1 אַבְרֵת. paraphr.אֲבַרִית.

Plur.

3 אֲבַרוּ
2 אֲבַרְתּוּן
1 אֲבַרְנָא· Syrè אֲבַרַן.

Fœm.

3 אַבְרַת,vel אֲבָרַת. Syrè etiam,vt אֲמַרָא,Luc.1.
2 אֲבַרְתְּ. Syrè אֲבַרְתִּי,sic אֲמַרְתִּי,Ioh.4.

Plur.

3 אֲבַרָא. Syrè אֲבַרִי,& vt אֲזַלַן,Matth.28.
2 אֲבַרְתֵּן

Participium I.

אָבַר
אָבְרִין. Syrè etiam,vt אָזְלִין,Matth.7.

Fœm.

אָבְרָא
אָבְרָן

Participium II.

Masc.

אֲבִיר
אֲבִירִין

Fœm.

אֲבִירָא
אֲבִירָן

Infinitiuus.

מַאבַר.vel,vt מֵיכַל,Iob 1. Syrè מְאבַר,
vt מֵאזַל,Matth.14,& מְאמַר,1.Cor.12.
לְמֵאבַר,כְּמֵאבַר,בְּמֵאבַר,לְמֵאבַר. Syrè מִלְּמֵאבַר.

Imperatiuus.

Masc.

אֱבַד interdum etiam vt אֱכַל,& vt אֱזַל.& paraphr.vt אֵימַר & אֵזִיל.Syri in multis א abiiciunt,vt זַל,Matth.4,pro אֱזַל.

אֱבַדוּ.paraphr.vt אֵימַרוּ,& vt אִזִילוּ Psal.46. Syrè etiam interdum cum pleonasmo, ו,vt אִוְמְרוּ,Matth.10.

Fœm.

אֱבַדִי. Syrè etiam,vt אֱכוּלִי,Luc.12.

אֱבַדְנָא. Syrè,vt אֱמַרִין,& זִלִין,Matth.28.

Fut.

1 אֵבַד. Syrè etiam,vt אֵלַף Phil.2.

2 תֵּאבַד. Syrè,vt תֵּאמַר.

3 יֵאבַד. Syrè, vt יֵאמַר,Matth.18.

Plur.

1 נֵאבַד. Syrè,vt נֵאמַר,Rom.3,& נֵאחוּד Hebr.2.

2 תֵּאבְדוּן. Syrè,vt תֵּאמְרוּן, Matth.17,& etiam תֵּאכְלוּן,1.Cor.10.

3 יֵאבְדוּן. Syrè,vt יֵאמְרוּן,Luc.8.

Fœm.

2 תֵּאבְדִין. Syrè תֵּאבְדִין

3 תֵּאבַד. Syrè תֵּאבַדִי,Luc.21,& vt תֵּאחוּדִי, 1.Cor.7.

Plur.

2 תֵּאבְדָן. Syrè תֵּאבְדָן,&c.

3 יֵאבְדָן

Variatur vocalis sub secunda radicali in futuro,tam Syris quàm Chaldæis, vt in imperatiuo.

Paßiuum.

Hoc paſſiuũ,ſicut Chaldæis, ita etiam plerũque Syris à forma perfectorum non differt. interdum tamen Syris eatenus à perfectis diſcedit,quaten° ex gemino ſcheua zere conſlant,quod literæ ת ſubiiciũt, vt poſt ipſum א quieſcat,ſicut in paradigmate in quo primas tantùm voces proponimus, apparet.

Præteritum.

אֶתְאַבַר,vt אֶתְאַבַשׁ,Matth.21.

Participium.

מֶתְאַבַר, vt מֶתְאַשַׁר,Matth.9.

Infinitiuus.

מֶתְאַבָרוּ

Imperatiuus.

אֶתְאַבַר

Futurum.

אֶתְאַבַר

CONIVGATIO II.

HAEC coniugatio perfectum ordinem (vt dictum eſt)imitatur, vt paradigma ſubiicere opus non ſit. Hoc tãtùm in ea obſeruandũ,quòd Syri in illis verbi vocibus quæ præfixa aliqua litera formantur, primã radicalẽ abiicere,& eius vocalẽ ad præfixã reiicere ſolẽt, vt ab אלף pro מֵאַלֵף,dicũt מֵלֵף,Matth.5. ſic ibidẽ pro יֵאַלֵף, יֵלֵף,quod & paraphraſtæ interdũ faciũt, vt יַלֵף pro יֵאַלֵף, Iob.22. Quin & Hebræos quoque aliquando id facere multa Scripturæ exempla docent.

CONIVGATIO III.

IN hac cõiugatione א in ו mutatur tã Syris quã Chaldæis :.hoc tamẽ differunt,quòd Chaldæis ו cõmuniter ſub cholem quieſcat, Syris verò poſt pathach proferatur. Quùm enim cholem careant, reſoluunt ipſum in pathach ſequente ו mobili.

Praeteritum.

Masc.

3 אוֹכַר. Syrè אֱוֹבַר,& ita in reliquis.
2 אוֹכַרְתְּ
1 אוֹכְרַת

Plur.

3 אוֹכַרוּ
2 אוֹכַרְתּוּן
1 אוֹכַרְנָא. Syrè אֱוֹבַרְן.

Fœm.

3 אוֹכְרַת. Vel אוֹכְרַת
2 אוֹכַרְתְּ.Syrè אֱוֹכַרְתִּי

Plur.

3 אוֹכְרָא. Syrè אֱוֹבְרֵי,vel אֱוְבְרֵי
2 אוֹכַרְתֵּן

Participium prius.

Masc.

מוֹכַר. Syrè מְוֹבַר,&c.
מוֹכְרִין. Syrè,vt מַוְרְכִין,Matth.23.

Fœm.

מוֹכְרָא
מוֹכְרָן

Participium posterius.

Masc.

מוֹכַר
מוֹכְרִין

Fœm.

מוֹכְרָא
מוֹכְרָן

Infinitiuus.

אוֹכָרָא. Syrè מְוֹסָפוּ,vt מְוֹכְרוּ, Matth.23.

מַלְאוֹבָרָא,לְאוֹבָרָא כְּאוֹבְרָא כְּאוֹבָרָא.
Syrè לְמַוְבָדוּ.

Imperatiuus.

Masc.

אוֹבַר
אוֹבִירוּ

Fœm.

אוֹבִירִי
אוֹבַרְנָא. Syrè אַוְבֵדִין.

Futurum.

Masc.

1 אוֹבַר
2 תוֹבַר
3 יוֹבַר. Syrè נֵוַבֵּד, Iacobi 4, & ita in reliquis.

Plur.

1 נוֹבַר
2 תוֹבְרוּן
3 יוֹבְרוּן

Fœm.

2 תוֹבְרִין
3 תוֹבַר. Syrè תַּוְבְדִי & etiam תַּוְבֵד, Luc. 15.

Plural.

2 תוֹבְרָן
3 יוֹבְרָן

Obseruandum quòd verbum אמן in hāc coniugatione tam Syris quàm Chaldæis, א semper mutet in Iod: Chaldæis quidem quiescens post zere, Syris verò prolatum post pathach. Obseruandum etiam quòd quum Syri aliàs ה non vtantur ad formandam hanc cōiugationem, in hoc vno verbo formando, ipsum, sicut Chaldæi, adhibent.

INCIPIENTIA à י.

I. Coniugatio.

Præteritum.

Masc.sing.

3 יְתֵב Syrè etiam vt יְבֵשׁ,Matth.13.
2 יְתַבְתְּ. paraphr. יְתַבְתָּא
1 יַתְבֵת

Plur.

3 יְתַבוּ
2 יְתַבְתּוּן
1 יְתַבְנָא. Syrè יְתַבַן

Fœm.

3 יַתְבַת. Syrè etiam יִתְבַת
2 יְתַבְתְּ. Syrè יְתַבְתִּי

Plur.

3 יְתַבָא. Syrè יְתַבִי vel יִתַבֵי.
2 יְתַבְתֵּן

Participium I.

Masc.

יָתֵב
יָתְבִין

Fœm.

יָתְבָא
יָתְבָן

Participium II.

Masc.

יְתִיב. Syrè,vt יְדִיעַ,Rom.11.
יְתִיבִין

Fœm.

יְתִיבָא
יְתִיבָן

Infinitiuus.

מֵיתַב vel מֵתַב,

מִלְּמֵיתַב, לְמֵיתַב, כְּמֵיתַב, בְּמֵיתַב.

Imperatiuus.

הַב. vt תַב, & תַב

הַבוּ. & תְבוּ & תַבוּ,

Fœm.

הַבִי. & תְבִי & תַבִי,

הַבִין, & vt תַבִין Syrè. הַבְנָא & vt תַבְנָא,

Matth. 25.

Futurum.

1 אֵתַב

2 תֵתַב. Syrè etiam תִתַב, &c.

3 יֵתַב

Plur.

1 נֵתַב

2 תֵתְבוּן

3 יֵתְבוּן

Fœm.

2 תֵתְבִין

3 תֵתַב. Syrè תִתְבִי.

Plur.

2 תֵתְבַן

3 יֵתְבַן

Paßiuum.

Quomodo hoc paſſiuum formetur, in ordine deficiẽtium in principio, oſtenſum eſt, vt hîc repeti neceſſe non ſit.

II Coniugatio.

In hoc ordine ſecunda coniugatio, (vt ſuprà diximus) perfecta eſt, in qua hoc tantùm obſeruandũ quòd

in paſſiua voce Iod primam radicalem interdũ Hebræorũ more in ו mutant, vt apparet in אֶתְוּכַּח, 1. Samuel. 13.

III Coniugatio.

Quod ſuprà in habentibus א primam radicalem fieri in hac coniugatione diximus, idem prorſus hîc quoque in actiuo fit.

Præteritum.

אותב. Syrè אוֹתֵב, vt אוֹלֵד, Matth. 1.

Participium prius.

מוֹתֵב. Syrè מוֹתֵב.

Participium poſterius.

מוֹתַב. Syrè מוֹתַב.

Infinitiuus.

אוֹתָבָא. Syrè מוֹתָבוּ.

Imperatiuus.

אוֹתֵב. Syrè אוֹתֵב.

Futurum.

אוֹתֵב. Syrè אוֹתֵב.

Paſſiuum.

Autores paraphraſeωn, qui maiori ex parte ſuo tempori & populo ſeſe accommodantes, lingua ex Chaldæa, Syra & Hebraica mixta ſcripſerunt, hoc paſſiuum plerunque ita formant, vt Iod prima radicalis (ſicut in actiuo) in ו mutata ſub cholem quieſcat: litera verò ת paſſiui formatiua, per dageſch ei inſitum geminetur. At Syri à ſuo actiuo paſſiuum formantes א actiui formatiuum in ת mutant, ita vt radicales geminum ת præcedat. quod vt planius conſpiciatur, vtraque ratione totum verbum formamus.

Præteritum.

Masc.paraphr.

3 אִתּוֹתַב Genes.21, Syrè אִתְתְּוַתַב. vt אֶתְתְּוְסַף,
Gal.3.

2 אִתּוֹתַבְתָּא Genes.26. Syrè אִתְתְּוַתַבְתְּ.

1 אִתּוֹתָבִית. Syrè אֶתְתְּוַתְבֵת.

Plur.

3 אִתּוֹתָבוּ. Syrè אֶתְתְּוַתְבוּ

2 אִתּוֹתַבְתּוּן. Syrè אֶתְתְּוַתַבְתּוּן.

1 אִתּוֹתַבְנָא. Syrè אֶתְתְּוַתְבַן.

Fœm.

3 אִתּוֹתְבַת. Syrè אֶתְתְּוַתְבַת.

2 אִתּוֹתַבְתְּ. Syrè אֶתְתְּוַתַבְתִּי.

Plur.

3 אִתּוֹתָבָא. Syrè אֶתְתְּוַתְבִּי vel בִי

2 אִתּוֹתַבְתֵּן. Syrè אֶתְתְּוַתַבְתֵּן.

Participium.

מִתּוֹתַב. Syrè מֶתְתְּוַתַב.vt, מֶתְתְּוְסַף,
Marc. 4, & מְשַׁתְּוַשַּׁט. Philipp. 3. vbi prius ת euphoniæ causa in ש mutatur.

מִתּוֹתְבִין. Syrè מֶתְתְּוַתְבִין,vt מֶתְתְּוַכְפִּין, Act.5.

Fœm.

מִתּוֹתְבָא. Syrè מֶתְתְּוַתְבָא.

מִתּוֹתְבָן. Syrè מֶתְתְּוַתְבָן.vt מֶתְתְּוַסְפָן,
Matth.6.

Infinitiuus.

אִתּוֹתָבָא, vt Ieremiæ 42.
Syrè מֶתְתְּוַתָבוּ.

Imperatiuus.

Masc.

אֶתּוֹתַב. Syrè אֶתְתַּוְתַב.

אֶתּוֹתְבוּ. Syrè אֶתְתַּוְתְבוּ.

Fœm.

אֶתּוֹתְבִי. Syrè אֶתְתַּוְתְבִי.

אֶתּוֹתַבְנָא. Syrè אֶתְתַּוְתְבִין.

Futurum.

Sing. masc.

1 אֶתּוֹתַב. Syrè אֶתְתַּוְתַב.

2 תִּתּוֹתַב. Syrè תֶּתְתַּוְתַב.

3 יִתּוֹתַב. Syrè יֶתְתַּוְתַב vt יֶתְתַּוְסַף, Heb. 12.

Plur.

1 נִתּוֹתַב. Syrè נֶתְתַּוְתַב.

2 תִּתּוֹתְבוּן. Syrè תֶּתְתַּוְתְבוּן.

3 יִתּוֹתְבוּן. vt יִתּוֹבְלוּן. Ierem. 10.

Syrè יֶתְתַּוְתְבוּן.

Fœm.

2 תִּתּוֹתְבִין. Syrè תִּתְתַּוְתְבִין.

3 תִּתּוֹתַב. Syrè תֶּתְתַּוְתְבִי.

Plur.

2 תִּתּוֹתְבַן. Syrè תֶּתְתַּוְתְבַן.

3 יִתּוֹתְבַן. Syrè יֶתְתַּוְתְבַן.

Obſeruandum autem in Syra inflexione, quòd in illis futuri vocibus quæ ת præfixo formantur, ת vnum interdum abiicitur, ac per dageſch in altero compenſatur quò eiuſdem literæ triplicatio vitetur, quemadmodũ in ſequenti quoque ordine fieri, exemplis demõſtratur.

DE QVIESCENTIBVS in medio.

Complectitur hic ordo habentia ו vel י ſecundam radicalem, quæ interdum quieſcens ſcribitur, interdũ

prorsus exciditur, interdum in aliam quiescẽtem mutatur, vt propositũ paradigma ostendit. Syri huc interdum referunt etiam illa quorum media radicalis est א.

Prima verbi vox tam Syris quàm Chaldæis in plerisque verbis habet ־ֵ, in nonnullis verò chirik longum ִ iuxta quarum variationem, variatur inflexio.

CONIVGATIO I.

Præteritum.

Masc.

3 קָם, & מִית.

2 קְמְתְּ מִיתְתְּ

1 קְמֶת מִיתֶת, Rom.7, & ita in reliquis.

Plur.

3 קְמוּ. & Syrè à שאל, שַׁאלוּ reiecta vocali, Rom 10.

2 קְמְתוּן. & Syrè מִיתְתוּן, Rom.7. vtroque ת expresso.

1 קְמְנָא. Syrè קְמַן & מִיתַן, Rom.6.

Fœm.

3 קָמַת. & מִיתַת, Luc.8.

2 קְמְתְּ. Syrè קְמְתִי, vt זְעַתִי, Act.12.

Plur.

3 קָמָא. Syrè קָמַי & מִיתַי, Matth.25.

2 קְמְתֵּן מִיתְתֵּן.

Participium I.

Masc.

קָאֵם, מָאַת. Syrè etiam מַיִת, Hebr.11. &, vt עָיֵל. Act.27.

קָיְמִין etiam, vt דָּאְרִין, Daniel.3, & זָיְעִין, Daniel.4.

Fœm.

קָיְמָא. Syrè etiam גָּוְרָא, Matth.19.

קָיְמָן

Participium II.

Masc.

מֵית,קִים vt מִים,Hebr.9.& דִּין,Iohann.3.
קִימִין,vt סִימִין,Heb.9,& לִישִׁין,Iohann.7.

Fœm.

קִימָא.& vt שִׁמְּת,Daniel.5.
קִימָן

Infinitiuus.

מְקָם. etiam Syrè, vt Rom.14, interdum vt מְחַר,2.Cor.3,à חוּר,& vt מִתְבוּ.Coloſſ.4. מְקָם,לְמְקָם,בְּמְקָם,בְמְקָם. Syrè etiam לְמְקָמוּ.

Imperatiuus.

Masc.

מִית,קוּם
מִיתוּ,קוּמוּ

Fœm.

מִיתִי,קוּמִי
מִיתְנָא,קוּמְנָא. Syrè מִיתִין,קוּמִין.

Futurum.

Masc.

1 אֶקוּם, interdum paraphraſticè, vt אֱמוּת, Iob.3.

2 תְקוּם

3 יְקוּם,& vt יְעוּל,Iob.3. Syrè etiam,vt יְסִים, Matth.19.

Plur.

1 נְקוּם

2 תְקוּמוּן

3 יְקוּמוּן

Fœm.

2 תְקוּמִין
3 תְקוּם. Syrè תְקוּמִי,2.Cor.13.

Plur.

2 תְקוּמָן
3 יְקוּמָן

Paßiuum.

Autores paraphraſewn, hoc paſſiuum ſyllaba paſſiuis omnibus communi, actiuo præfixa, & literæ ת pro iure ſcheua (quod ei ſubiicitur) interdum dageſch inſito, interdum verò omiſſo, formare ſolent. A Syris verò hoc paſſiuum in quieſcentibus in medio, vſurpatum nō memini, ſicut nec à purioribus linguæ Chaldææ ſcriptoribus.

Præteritum.

Maſc.ſing.

3 אִתְקָם vel אִתְּקָם,&c.
2 אִתְקַמְתְּ & אִתְקַמְתָּא
1 אִתְקָמֵית & אִתְקַמִית.

Plur.

3 אִתְקָמוּ
2 אִתְקַמְתּוּן
1 אִתְקַמְנָא

Fœm.

3 אִתְקָמַת
2 אִתְקַמְתְּ

Plur.

3 אִתְקָמָא
2 אִתְקַמְתֵּן

Participium.

Maſc.

מִתְקָם

מִתְקְמִין

Fœm.

מִתְקְמָא

מִתְקְמָן

Infinitiuus.

אִתְקְמָא, vt אִתְרְשָׁא, Isaiæ 24.

מִלְאִתְקְמָא, לְאִתְקְמָא, כְּאִתְקְמָא, בְּאִתְקְמָא

Imperatiuus.

Masc.

אִתְקְם

אִתְקְמוּ

Fœm.

אִתְקְמִי

אִתְקְמְנָא

Futurum.

Masc.

1 אֶתְקְם

2 תִּתְקְם, vt תִּתְרְשׁ, Esa.24.

3 יִתְקְם, vt יִתְעֲל, Iob.21.

Plur.

1 נִתְקְם

2 תִּתְקְמוּן

3 יִתְקְמוּן, vt יִתְעֲלוּן, Iob.21.

Fœm.

2 תִּתְקְמִין

3 תִּתְקְם

Plur.

2 תִּתְקְמָן

3 יִתְקְמָן

CONIVGATIO II.

Chaldæi paraphrastæ, ac etiam Syri (quãuis hi rarius)

hanc coniugationem, perfectorum more, mutato ו vel א in י aliquando inflectunt, vt קַיֵּם à קוּם, Genes. 17, & שַׁיֵּן à שְׁאָן, Coloss. 1: aliquando autem tertia radicali loco dagesch coniugationis, Hebræorum more, geminata, vt רוֹמֵם, Daniel. 4, à רוּם. At Syri, & nonnunquam paraphrastæ, non modò tertiam, verumetiam primam, in compensationem mediæ radicalis, quàm cum dagesch, abiiciunt, cum traiectione quadam duplicant: quod interdum etiam apud Hebræos obseruatur: cuius inflexionis paradigma subiicimus.

Præteritum.

Masc. sing.

3 קַמְקֵם, vt רַמְרֵם, Philipp. 3, & קַמְקֵם, vt טַמְטֵם Iud. 4. & ita in reliquis.

2 קַמְקֵמְתָּ

1 קַמְקֵמֵת

Plur.

3 קַמְקֵמוּ

2 קַמְקֵמְתּוּן

1 קַמְקֵמְנָא. Syrè קַמְקֵמְן

Fœm.

3 קַמְקֵמַת

2 קַמְקֵמְתְּ

Plur.

3 קַמְקֵמָא. Syrè קַמְקֵמִי

2 קַמְקֵמְתֵּן

Participium prius.

Masc.

מְקַמְקֵם, vt מְטַמְטֵם, Psal. 58.

מְקַמְקְמִין, vt מְשַׁשְׁשִׁין, Psal. 40.

Fœm.

מְקַמְקְמָן

Participium posterius.

Masc.

מְקַמְקַם

מְקַמְקְמִין

Fœm.

מְקַמְקְמָא

מְקַמְקְמָן, vt מְטַמְטְמָן, Esa 44.

Infinitiuus.

לְמְקַמְקְמוּ, מְקַמְקְמוּ.

Imperatiuus.

Masc.

קַמְקֵם

קַמְקִמוּ

Fœm.

קַמְקְמִי

קַמְקֵמִין

Futurum.

Masc.

1 אֲקַמְקֵם

2 תְּקַמְקֵם

3 יְקַמְקֵם, vt יְרַמְּרֵם, Iacobi 4.

Plur.

1 נְקַמְקֵם

2 תְּקַמְקְמוּן

3 יְקַמְקְמוּן

Fœm.

2 תְּקַמְקְמִין

3 תְּקַמְקְמִי

Plur.

2 תְּקַמְקְמָן

אִתְקַמְּמִין

Futurum.

Masc.sing.

1 אֶתְקַמְּמַם
2 תִתְקַמְּמַם
3 יִתְקַמְּמַם

Plur.

1 נִתְקַמְּמַם
2 תִתְקַמְּמוּן
3 יִתְקַמְּמוּן

Fœm.sing.

2 תִתְקַמְּמִין
3 תִתְקַמְּמִי

Plur.

2 תִתְקַמְּמָן
3 יִתְקַמְּמָן

CONIVGATIO III.

Præteritum.

Masc.sing.

3 אֲקִים, & אֲקֵים.
2 אֲקִימְתְּ
1 אֲקִימַת

Plur.

3 אֲקִימוּ
2 אֲקִימְתּוּן
1 אֲקִימְנָא. Syrè אֲקִימַן.

Fœm.

3 אֲקִימַת
2 אֲקִימְתְּ. Syrè אֲקִימְתִּי.

Plur.

3 אֲקִימָא. Syrè אֲקִימִי, vel אֲקִימַי.

Futurum.

Masc.

1 אֲקִים
2 תְּקִים
3 יְקִים, & יְהָקִים, Daniel.2.

Plur.

1 נְקִים
2 תְּקִימוּן
3 יְקִימוּן, & vt יְהַתִיבוּן, Hez.6.

Fœm.

2 תְּקִימִין
3 תְּקִים. Syrè תְּקִימִי.

Plur.

2 תְּקִימָן
3 יְקִימָן

Paßiuum.

Soli Syri peculiarem habent huius passiui formam: reliqui autem formam vsurpant Hebræam. Formant autem ipsum Syri in formatiuo geminato, & media radicali vbique per longam vocalem suppleta. Horum paradigma tantùm subiicimus, ac exemplis confirmamus.

Præteritum.

Masc.sing.

3 אֶתְתְּקִים, vt אֶתְתְּסִים, Luc.23, & אֶתְתְּוִיעַ, Matth.2.

2 אֶתְתְּקִימְתְּ
1 אֶתְתְּקִימֵת

Plur.

3 אֶתְתְּקִימוּ, vt אֶתְתְּוִיעוּ, Ioh.5.
2 אֶתְתְּקִימְתּוּן, vt אֶתְתְּעִיקְתּוּן, 2.Cor.7.
1 אֶתְתְּקִימַן

Fœm.

3 אֶתְתְקִיכַּת

2 אִתְתְרִיכְתִי vt,אֶתְתְקִימְתִי,Luc.10.

Plur.

3 אֶתְתְקִימִי vel,אֶתְתְקִימִי.

2 אִתְתְקִימְתֵּן

Participium.

Masc.

מֶתְתְקִים vt,מֶתְתְסִים,Luc.10.מֶתְתְוֵיעַ.Luc.6.

מֶתְתְכִיל,Luc.6.& Mar.4.

מֶתְתְקִימִין vt,מֶתְתְרִינִין,Luc.6.

Fœm.

מֶתְתְקִימָא vt,מֶתְתְרִישָׁא,Luc.2.

מֶתְתְקִימָן

Infinitiuus.

מִתְתְקָמוּ vt,מִתְתְרָנוּ,Act.25.

לְמֶתְתְקָמוּ vt,לְמֶתְתְרִבוּ,Ioh.3.

Imperatiuus.

Masc.

אֶתְתְקִים

אֶתְתְקִימוּ vt,אֶתְתְעִירוּ,2.Cor.16.

Fœm.

אֶתְתְקִימִי.

אֶתְתְקִימִין

Futurum.

Masc.

1 אֶתְתְקִים

2 תֶּתְתְקִים vt,תֶּתְרִישׁ,Matth.5,& תֶּתְרִים,Rom.11.Nam ex duobus ת passiui formatiuis prius abiectũ ſuppletur,

per dagesch in sequenti, in illis futuri personis quas præfixum ת formare solet, ne ex triplici eiusdem literæ concursu nascatur κακοφωνία.

3 יִתְתְּקִים, vt יִתְתְּצִיר.

Plur.

1 נִתְתְּקִים, vt נִתְתְּעִיר, Rom. 13,
2 תִּתְתְּקִימוּן, vt תִּתְתְּרִינוּן, Matth. 7.
3 יִתְתְּקִימוּן, vt יִתְתְּרִינוּן, Rom. 2.

Fœm.

2 תִּתְתְּקִימִין
3 תִּתְתְּקִימִי

Plur.

2 תִּתְתְּקִימָן
3 יִתְתְּקִימָן

DE QVIESCENTIBVS in fine.

IN hoc ordine, verba quorum radicalis est א vel ה vel י, comprehenduntur, illis tamē exceptis quorum ה vltima vbique perfectorum more (sicut & in quibusdā Hebræis) exprimitur. Quia autem omnium quiescentium in fine eadem est communis forma, vnicum paradigma subiicimus, obseruata tamen quæ in singulis vocibus reperitur varietate.

CONIVGATIO I.

Præteritum.

Masc. sing.

3 חֲרִי, גְּלָא, בְּנָה, & cum prothesi אִשְׁתִּי,
Act. 9.
2 חֲרִית, גְּלִית, בְּנִית, &c. & cum prothesi, vt

אֶשְׁתִּית, Matt.26.

1 בְּנִית, & vt סְנִית, Rom.9. & vt צְבִית, Rom.1.

Plur.

3 בְּנוֹ, & גְּלִיו, Syrè בְּנוֹ, vt שְׁפוֹ, Rom.1. חֲטוֹ Rō. 2, & cum prothesi, אֶשְׁתִּיו, Daniel. 5, & 1.Cor.10.

2 בְּנִיתוּן. Syrè vt הֲבֵיתוּן, 1.Cor.6. & פְּתַחְתּוּן, Rom 8.

1 בְּנֵינָא. Syrè, vt בְּעֵין. 1.Theſſ.2. & cum prothesi, vt אֶשְׁתִּין, Act.10. & 1.Cor.12.

Fœm.

3 בְּנַת. Syrè, vt פְּרַית, Matth.18. & סְנִית, 1. Timoth. & cum prothesi, vt אֶשְׁתִּית, Heb.6

2 בְּנֵית. Syrè הֲוֵיתִי, vt בְּנֵיתִי, Ioh.4.

Plur.

3 בְּנָאָה. Syrè vt רְנֵי, Act.4, & שְׁלֵי, Luc.24, ac הֲוֵי, Heb.11.

2 בְּנֵיתֵן. Syrè בְּנֵיתֵן.

Participium prius.

Maſc.

בָּנֵה, vt רָמֵה, Daniel.3, & etiam בָּנֵא, & vt גָּלֵי, Geneſ.4.

בָּנֵין. Syrè בָּנֵין, vt צָבֵין, Act.9.

Fœm.

בָּנְיָא

בָּנְיָן. Syrè, vt שָׁלְיָן, 1.Theſſ.4

Participium poſterius.

Maſc.

בְּנֵה. Ezræ 5, & vt קְרֵי, Ezræ 4.

Syrè,vt בְּעַי,Act.9,& בְּרֵא,
1.Timoth.4.

בְּנַיִן. Syrè,vt סָלְיִן.2.Timoth.3.
& vt קָרֵין,Luc.14.

Fœm.

בְּנַיָא. Syrè בַּנְיָא.
בְּנַיִן

Infinitiuus.

מִבְנֵא. Syrè מֶבְנָא,vt מֶשְׁתָּא.1.Cor.10. & מֶבְעָא,
Philem.

מִלְּמִבְנֵא,לְמִבְנֵא,בְּמִבְנֵא,בְּמִבְנֵא. Syrè,vt לְמַחְוָא,
Matth.11.

Huc referēdum puto מֶעֱלֵי quod Danielis 6.legitur: accedit enim ad formam מִבְנֵא. Nam vt א & י inter se mutantur, ita etiam chirik & ֵ. Scheua quoque non est nouum, propter gutturalē, in ֱ mutari, sicut nec illud quòd עוּל עֲלַל,& עֲלָא reperiantur eiusdem significationis quum multa huiusmodi in Hebræa quoque lingua reperiri Dauid Kimchi in suo Michlol ostendat.

Imperatiuus.

Masc.

בְּנֵא,& vt גְּלֵי,Ezech.13, & cum prothesi, אֶשְׁתְּ,
Genes.24.
Syrè, vt חֲוִי,Rom.11.

בְּנוֹ. Syrè בְּנַו. Et cum prothesi,אֶשְׁתַּו,
Matth.26.Legitur etiam in paraphr.
Psalm. 46.cum paragoge nun חֲמוֹן.

Fœm.

בְּנִי,& בְּנָא. Syrè vt חֲוַיְ,Rom. 11.
& קְרַי,Ioh.4, & cum prothesi,
אֶשְׁתַּי,Luc.12.

2 אִתְבְּנֵיתְ. paraphr. vt אִתְבְּרִיתָא, Iob. 15.
1 אִתְבְּנֵית. Syrè etiam אֶתְבְּלִית.

Plur.

3 אִתְבְּנִיו
2 אִתְבְּנֵיתוּן
1 אִתְבְּנֵינָא. Syrè אֶתְבְּנֵין.

Fœm.

3 אִתְבְּנִיַת. Syrè etiam vt אֶתְגַּלִּיַת. Rom. 3, & Tit. 2.
2 אִתְבְּנֵיתִּי. Syrè אֶתְבְּנֵיתִי.

Plur.

3 אִתְבְּנִיָא. Syrè vt אֶתְגַּלִּי, Petri 1.
2 אִתְבְּנֵיתֵן

Præteritum secundum formatum à particip. actiuo.

Masc. sing.

3 בְּנֵי, vt גְּלֵי, Daniel. 2.
2 בְּנֵיתְ
1 בְּנֵית

Plur.

3 בְּנִיו vt רְמִיו, Daniel. 3.
2 בְּנֵיתוּן
1 בְּנֵינָא

Fœm.

3 בְּנִיַת
2 בְּנֵיתְ

Plur.

3 בְּנִיָא
2 בְּנֵיתֵן

Participium.

Hîc kametz, quod in actiuo erat, decrescit in scheua: quòd si aliud scheua sequatur, mutatur in pathach, ne triplex sit scheua.

Masc.

מִתְבְּנֵא
מִתְבְּנַיִן

Fœm.

מִתְבַּנְיָא
מִתְבְּנָן ,& מִתְבַּנְיָן.

Infinitiuus.

אִתְבְּנָאָה. Syrè, vt מֶשְׁתְּעָיו à שְׁעָא, 1.Cor.10.
מִלְּאִתְבְּנָאָה, לְאִתְבְּנָאָה, כְּאִתְבְּנָאָה, בְּאִתְבְּנָאָה.
Syre, לְמִתְבְּנָיו.

Imperatiuus.

Masc.

אֶתְבְּנִי
אֶתְבְּנִיו

Fœm.

אֶתְבְּנִיָא
אֶתְבְּנָן. Syrè אֶתְבְּנַיִן.

Futurum.

Masc.

1 אֶתְבְּנֵא
2 תִּתְבְּנֵא. Syrè תֶּתְבְּנֵא, &c.
3 יִתְבְּנֵא

Plur.

1 נִתְבְּנֵא
2 תִּתְבְּנוּן
3 יִתְבְּנוּן

Fœm.

2 תִתְבְּנְיִן

3 תִתְבְּנֵא. Syrè תִתְבְּנִי.

Plur.

2 תִתְבְּנְיָן

3 יִתְבְּנְיָן

CONIVGATIO II.

Præteritum.

Masc.sing.

3 בַנִּי

2 בַנֵּיתְ. paraphr. שַׁוִּיתָא, Iob.1.

Syrè, vt כַסִּיתְ, Matth,11.

1 בַנֵּית. Syrè, vt קַוִּית, Galat.1.& צַלִּית, Act.22.

Plur.

3 בַנִּיו

2 בַנֵּיתוּן

1 בַנֵּינָא. Syrè vt קַוִּין, Galat.1. & etiam קַוִּין, Act.21.

Fœm.

3 בַנִּיַת

2 בַנֵּיתְ. Syrè בַנִּיתִי.

Plur.

3 בַנִּיאָה, & בַנִּיָא. Syrè בַנִּיאַי.

2 בַנֵּיתֵן

Participium I.

Masc.

מְבַנֵּא, vel מְבַנֵּי, vel מְבַנִי.

מְבַנְּיִן, vel מְבַנַּן.

Fœm.

מְבַנְּיָא

מְבַנְּיָן

Participium II.

Masc.

מְבַנָּא,& vt מְחַפֵּי,Chab.2.
Syrè,vt מְבַסֵּי,1.Cor.11,& מְשָׁרֵי,
Matth.18.
מְבַנֵּין. Syrè,vt מְעַדֵּין,Act.3, & מְנַסֵּין,
Matth.16

Fœm.

מְבַנְּיָא
מְבַנְּיָן

Infinitiuus.

בַּנָּאָה,vel בַּנָּיָא, Syrè, vt מְנַסָּיו,Act.5.
מִלְבַנָּאָה,לְבַנָּאָה,בְּבַנָּאָה,כְּבַנָּאָה.
Syrè לְמְצַלָּיו,Matth.6.

Imperatiuus.

Masc.

בַּנִּי,& כַּסִּי,Ezræ 6.& חַוִּן,Genes.37, & שַׁוִּן,
Genes.44,per apocopen.
Syrè,vt שַׁנָּא,Matth.17,& קַוָּא
1.Timoth.3,
בַּנּוֹ, Syrè vt רַקּוּ,1.Cor.5.

Fœm.

בַּנַּיָא
בַּנַּיְנָא

Futurum.

Masc.

1 אֲבַנֵּי
2 תְּבַנֵּי
3 יְבַנֵּי. Syrè etiam,vt יְרַבִּין, cum paragoge,Tit.2.

Plur.

1 נִבְנֵי

2 תִּבְנוּן. Syrè תִבְנוּן.

3 יִבְנוּן. Syrè יִבְנוּן.

Fœm.

2 תִּבְנֵין

3 תִּבְנֵי

Plur.

2 תִּבְנְיָן

3 יִבְנְיָן

Præteritum paßiuum.

Masc. sing.

3 אִתְבְּנִי. Syrè vt אֶתְרְעִי, &c.

2 אִתְבְּנֵיתְ. paraphr. אִתְבְּנֵיתָא.

1 אִתְבְּנֵית. paraphr. אִתְבְּנֵית.

Plur.

3 אִתְבְּנוּ. Syrè אִתְבְּנוּ.

2 אִתְבְּנֵיתוּן. Syrè אֶתְבְּנֵיתוּן.

1 אִתְבְּנֵינָא. Syrè אֶתְבְּנֵין.

Fœm.

3 אִתְבְּנִית

2 אִתְבְּנֵיתְ. Syrè אֶתְבְּנֵיתִי.

Plur.

3 אִתְבְּנִיָא. Syrè אֶתְבְּנִיאַי.

2 אִתְבְּנֵיתֵן. Syrè אִתְבְּנֵיתֵן.

Participium

Masc.

מִתְבְּנֵי, vel מִתְבְּנֵא

מִתְבְּנֵין

Fœm.

מִתְבְּנְיָא, vel מִתְבְּנְאָה.

מִתְבַּנְיָן vel,מִתְבְּנָאן.

Infinitiuus.

אִתְבְּנָאָה, Syrè vt מֶתְרַעְיוּ,

מִלְאִתְבְּנָאָה,לְאִתְבְּנָאָה,כְּאִתְבְּנָאָה,בְּאִתְבְּנָאָה.

Syrè vt לְמֶתְרַעְיוּ,

Imperatiuus.

Masc.

אִתְבְּנִי. Syrè vt אֶתְרַכָּא,Matth. 18.

אִתְבְּנוֹ. Syrè vt אֶשְׁתַּעוּ·Matth. 11.

Fœm.

אִתְבְּנִיא

אִתְבְּנִינָא. Syrè אֶתְבְּנֵין.

Futurum.

Masc.

1 אֶתְבְּנִי

2 תִּתְבְּנִי. Syrè תֶּתְבְּנֵי,&c,

3 יִתְבְּנִי

Plur.

1 נִתְבְּנִי

2 תִּתְבְּנוֹן. Syrè תֶּתְבְּנוּן.

3 יִתְבְּנוֹן. Syrè יֶתְבְּנוּן.

Fœm.

2 תִּתְבְּנִין

3 תִּתְבְּנִי

Plur.

2 תִּתְבְּנְיָן

3 יִתְבְּנְיָן

CONIVGATIO III.

Præteritum.

Masc.sing.

3 אַבְנִי

2 אַבְנִית. paraphr. אַבְנֵיתָא.

1 אַבְנֵית. paraphr. אַבְנִית.

Plur.

3 אַבְנִיו, & vt הֶעְדִּיו, Daniel.5, & 7.

2 אַבְנֵיתוּן

1 אַבְנֵינָא. Syrè אַבְנֵין.

Fœm.

3 אַבְנִיַת

2 אַבְנֵיתְ. Syrè אַבְנִיתִי.

Plur.

3 אַבְנִיאָה, vel אַבְנִיָא. Syrè אַבְנִי.

2 אַבְנֵיתֵן. Syrè etiam אַבְנִיתֵן.

Participium I.

Masc.

מַבְנֵא, vel מַבְנֵי, & vt מְהַשְׁנֵא, Daniel.2.

מַבְנִין

Fœm.

מַבְנְיָא, etiam Syrè, vt מַפְנְיָא, interdum etiam vt מַרְעַת, Luc.9.

מַבְנְיָן

Participium I I.

Masc.

מַבְנָא

מַבְנִין etiam Syrè, vt מַפְחִין, Hebr.10.

& etiam, vt מסְלְיָא, 2.Cor.13.

Fœm.

מַבְנְיָא

מַבְנְיָן

Infinitiuus.

אַבְנָאָה, vel אַבְנָיָא. Syrè, vt מַסְגִיו, Hebr.6.

לְמַבְנְיו. Syrè מִלְאַבְנָאָה, לְאַבְנָאָה, כְּאַבְנָאָה, בְּאַבְנָאָה.

Imperatiuus.

Masc.

אַבְנִי. Syrè etiam,vt אַשְׁחִי,2.Cor. 10.
& interdum vt אַפֵּנָא, Matth.5.
& אַרְמָא,Matth.17.
אַבְנוֹ. Syrè אַבְנַו.

Fœm.

אַבְנִיא,vel vt אַסְבָא, Nachum 3.
אַבְנַינָא. Syrè אַבְנַין.

Futurum.

Masc.

1 אַבְנֵא,vel אַבְנֵי,& ita in reliquis.
2 תַבְנֵא
3 יַבְנֵא

Plur.

1 נַבְנֵא
2 תַבְנוֹן. Syrè תַבְנוּן.
3 יַבְנוֹן. Syrè יַבְנוּן.

Fœm.

2 תַבְנִין
3 תַבְנֵא. Syrè תַבְנִי.

Plur.

2 תַבְנְיָן
3 יַבְנְיָן

DE QVIESCENTIBVS in principio & in fine simul.

NVmerãtur in hoc ordine verba quorũ prima est א vel י,tertia verò א vel ה:quorũ,quia eãdem rationẽ sequuntur, vnicum paradigma proponimus,obseruata

tamen (ſiqua reperitur) in ſingulis vocibus varietate.

CONIVGATIO I.

Præteritum.

Maſc.ſing.

3 אֲתָא, & Syrè in incipientibus à iod vt יִמָּא, Heb.6

2 אֲתֵית. Syrè אֲתֵית, Matth.8.

1 אֲתֵית. Syrè etiam יִמֵית, Heb.3.

Plur.

3 אֲתוֹ. Syrè אֲתוֹ, vt Matth.2.

2 אֲתֵיתוּן. Syrè אֲתֵיתוּן, Act.10.

1 אֲתֵינָא. Syrè אֲתֵין, vt Act.21.

Fœm.

אֲתַת. etiam Syrè vt Matth.9.

2 אֲתֵית. Syrè אֲתֵיתִי.

Plur.

2 אֲתָא. Syrè אֲתֵי, vt Luc.24.

3 אֲתֵיתֵן. Syrè אֲתֵיתֵן.

Participium I.

Maſc.

אָתָא

אָתַיִן. Syrè etiam אָתֵיאִין, Matth.8, ſed fortè fuerit nomen.

Fœm.

אָתְיָא

אָתְיָן

Participium II.

Maſc.

אֲתֵא, & vt אֲזֵא, Daniel.3.

אָתַיִן

Fœm.

אָתְיָא
אָתְיַן

Infinitiuus.

מַתָא, vel מֵיתָא, vt Iob.2. Syrè מַאתָא, vt Matth. 11. paraphrasticè etiam, vt מֵיפָא, Exod.16.

לְמֵאתָא Syrè מִלְמַתָא, לְמַתָא, כְּמַתָא, בְּמַתָא

Imperatiuus.

Masc.

אֲתָא. Syrè vt תָא, Matth.5.& 8.

אֲתוֹ, & interdum אֲתוֹן. paraphr. etiam, vt אֲפּוֹ, Exod.16. Syrè תוֹ, vt Matth.2.& vt אֲסוֹ, Matth.10.

Fœm.

אֲתִי. Syrè תִי, Ioh.4.

אֲתֵינָא. Syrè, vt תָאיַין, vt Matth.8.

Futurum.

Masc.

1 אֵתָא. Syrè אִתָא, Matth.14.

2 תֵאתָא. paraphr. vt תֵפָא, Leuit.24. Syrè תְאתָא, vt Luc.1. Sic etiam à יְמָא, תֵאמָא, Matth.5

3 יֵאתָא. paraphr. etiam, vt יֵיבֵי, Deut.29. Syrè נֵאתָא, Matth.14 & etiã à יְמָא נֵאמָא, Heb.6.

Plur.

1 נֵאתָא, Syrè נֵאתָא, Heb.6.

2 תֵאתוֹן. Syrè תֵאתוּן. Sic etiam תֵאמוּן, Matth.5.

3 יַאתוּן.paraphr.etiam,vt יֵיפּוּן. Ezech.46. Syrè
יַאתוּן.

Fœm.

2 תֵּאתֵין. Syrè תֵּאתֵין.
3 תֵּאתֵא.paraphr.etiam,vt תֵּיבֵי.Genes.24.
ab אֲבָא. Syrè תֵּאתֵי.

Plur.

2 תֵּאתִין. Syrè תֵּאתְיָן,
3 יֵאתְיָן. Syrè יֵאתְיָן,vt Rom.3.

Passiuum.

Hoc passiuum est in raro vsu:inuenitur tamen in paraphr.Leuit.13,in futuro וִיתִיתֵי pro וְיִתְּתֵי, per contractionem gemini scheua in zere,ad cuius rationem reliquũ passiuum hoc modo formari potest.

Præteritum.

אִתְּתִיתִי,&c.

Participium.

מִתְּתִיתָא, &c

Infinitiuus.

אִתְּתִיתָאָה

Imperatiuus.

אִתְּתִיתִי

Futurum.

אִתְּתִיתָא

CONIVGATIO II.

In hoc ordine Pael in raro est vsu: reperitur tamen אַסִּי, Matth.8.quod est præteritũ huius coniugationis, ex quo apparet totãconiugationem vt בַּנִּי inflectẽdam

esse. Nam (vt etiam antea diximus) verba quorum prima aut secunda radicalis excidere aliàs solet in Pael, quod ad has literas attinet, perfectorum rationem sequuntur. Obseruandum tamen, tam apud paraphrastas quàm apud Syros in huius coniugationis actiuo & passiuo, traiectionē vocalis primæ literæ radicalis in literam præcedentem, admodum familiarem esse, litera radicali (cuius vocalis traiicitur) interdum seruata, interdum verò excisa, vt in participio actiuo מַאסַא, pro מְאַסַּא, & מַלֵּף, pro מְאַלֵּף, Matth. 5. In infinitiuo מַאסָיו, pro מְאַסָּיו, Matth. 10.

In futuro יַאסֵן pro יְאַסֵּן, Marci 2. In passiuo אִתַאסִּית, Matth. 15, pro אִתְאַסִּית. Sic in paraphrasi אִתַאסִּי, pro אִתְאַסִּי, 4. Reg. 20. & Leuit. 13. Item מִתַסְּיָא, pro מִתְאַסְּיָא, Ierem. 50. & אִתַסָּאָה pro אִתְאַסָּאָה.

Coniugatio III.

In hac coniugatione prima radicalis nunc in ו, nunc in י mutari solet: tertia autē vbi nō reseruatur, semper mutatur in iod, vt in proposito paradigmate apparet.

Præteritum.

Sing. masc.

3 אַיְתִי, vt Genes. 4. & ימא à אוֹמִי, Exodi 13. vel vt ינא à אוֹנִי, Ezech. 18.

2 אַיְתִיתְ

1 אַיְתִית

Plur.

3 אַיְתִיו

2 אַיְתִיתוּן. Syrè אַיְתִיתוּן.

1. אַיְתִינָא etiam Syrè, vt Matth. 12, frequentius autem אַיְתִין.

Fœm.

3 אַיְתִית.Syrè etiam,vt אַוְעִית,Hebr.6.inter-
dum etiam אַיְתִיאַת.

2 אַיְתִית. Syrè אַיְתִיתִי.

Plur.

3 אַיְתִיאָה. Syrè אַיְתִי,vt Luc.24.

2 אַיְתִיתֵן. Syrè אַיְתִיתֵן.

Participium I.

Masc.

מַיְתֵא,vel מַיְתִי,& vt מְהוֹרָא,Daniel.2.Syrè
etiam,vt מַוְמֵא,Matth.12.

Plur.

מַיְתַיִן. Syrè מַיְתִין,& מַוְמִין,Act.19.

Fœm.

מַיְתְיָא. etiam Syrè,vt Marci 4.

מַיְתְיָן

Participium II.

Masc.

מֵיתֵא

מֵיתַן

Fœm.

מֵיתְיָא

מֵיתְיָן

Infinitiuus.

אַיְתָאָה,& אַיְתָיָא:etiam vt אוֹמָאָה à ימא,1.Sam.
14.& אַמְיוּת,1.Regu 8. Syrè מַיְתָיוּ, vt
Marci 6,& מַוְרְיוּ,Ephes.1.

Imperatiuus.

Masc.

אַיְתֵא,& vt אוֹרִי,Syrè אַוְרִי.

אַיְתוֹ,& vt אוֹדוֹ.Syrè אַיְתַו,vt Marci 14.&
אַוְדִיו.

Fœm.

אַיְתְיָא,& אוֹדְיָא.Syrè אַוְדְיָא.

אַיְתֵינָא,& אוֹדֵינָא.Syrè אַיְתֵין & אַוְדֵין.

Futurum.

Masc.sing.

1 אַיְתֵא,& אוֹדִי.Syrè אַוְדִי.
2 תַּיְתֵא,& vt תוֹנִי,Deut.23.
3 יַיְתֵא,& vt יוֹמֵא,Num.5.

Plur.

1 נַיְתֵא,& נוֹדִי.Syrè נַוְדִי.
2 תַּיְתוֹן,& vt תוֹנוּן,Exodi 22.Syre תַּיְתוּן,& תַוְנוּן.
3 יַיְתוֹן,& vt יוֹמוֹן.Syrè יַיְתוּן,& vt יַוְמוּן,
Act.cap.19.

Fœm.

2 תַּיְתִין,& תוֹמִין.Syrè תַוְמִין.
3 תַּיְתֵא. Syrè תַּיְתִי.

Plur.

2 תַּיְתְיָן
3 יַיְתְיָן

Paßiuum.

Semel apud Danielem cap.6. præteritum paſſiuum in tertia ſingulari fœminina formatum legitur הֵיתָיִת, vt accipitur vox à R.Solomone & Saadiia, qui exponunt, Adducta eſt. Secundum eius analogiam totum paſſiuum formari poteſt: quanquam,quod ad terminationem attinet, irregularis ſit vocalium facta tranſpoſitio, pro הֵיתְיַת.

DE QVIESCENTIBVS in medio & in fine ſimul.

COmprehendit hic ordo habentia Iod, vel Aleph, mediam radicalem, tertiam verò vt in præcedenti ordine.

CONIVGATIO I.

Præteritum.

Sing.maſc.

3 חֲיָא
2 חֲיֵיתְ. Syrè חֲיַיתְ.
1 חֲיֵית

Plur.

3 חֲיוֹ. Syrè חֲיַו.
2 חֲיֵיתוּן. Syrè חֲיַיתוּן.
1 חֲיֵינָא. Syrè חֲיַין.

Fœm.

3 חֲיָת
2 חֲיֵיתְ. Syrè חֲיַיתִי.

Plur.

3 חֲיָאָה. Syrè חֲיַי, 1. Petri 8. ſic הֲוַי, ibidem.
2 חֲיֵיתֵן. Syrè חֲיַיתֵן.

Participium prius.

Maſc.

חָיֵא. vt Matth. 24.
חָיֵין. Syrè חָאֵין, Petri 3. Sic כָּאֵין, Marci 10.

Fœm.

חָאְיָא
חָאְיָן

Participium posterius.

Masc.

חָיֵי

חָיֵין

Fœm.

חַאְיָא

חַאְיָן

Infinitiuus.

מֵחַא, vt Act.4.

מִלְמֵחַא, לְמֵחַא, כְּמֵחַא, בְּמֵחַא.

Imperatiuus.

Masc.

חֲיָא

חֲיוֹ. Syrè חֲיַו

Fœm.

חֲיַי

חֲיֵינָא. Syrè חֲיֵין.

Futurum.

Masc.

1 אֶחַי, vel אֶחֵא. Syrè אֶחֵא.

2 תֶּחַי. Syrè תֶּחַי, Matth.9, & etiam תֶּאחֵא Rom.cap.10.

3 יֶחְיֶא, vel יֶחַי. Syrè יֶחֵא, Rom.1.

Plur.

1 נֶחַי. Syrè נֶחֵא

2 תֶּחְיוֹן. Syrè תֶּחוּן.

3 יֶחְיוֹן. Syrè יֶחוּן, 1, Cor.10.

Fœm.

2 תֶּחְיָין. Syrè תֶּחְיָין

3 תֶּחְיָא. Syrè תֶּחְיֵי, & etiam תֶּחֵא, vt Matth. 9, & Marci 5.

Plur.

2 תְּחַיֵּין. Syrè תְּחַיְּין.
יְחַיֵּין. Syrè יְחַיְּין.

Obſeruandum Syros in futuro, in vocibus in quibus Iod mediam radicalem abiiciunt, ſub literis אית‎ן habere chirik: vbi verò Iod retinent, ſub eis habere ְ . Ratio autẽ eſt, quia tum proximè ſequitur ſcheua, ante quod ægrè admittunt chirik.

Paßiuum.

IN hoc paſſiuo & tota ſecunda coniugatione, hic ordo formationem quieſcentium in fine ſequitur, vt ſingulari paradigmate opus non ſit.

III Coniugatio.

Præteritum.

Maſc.ſing.

3 אַחִי
2 אַחֵיתְ
1 אַחֵית

Plur.

3 אַחִיו
2 אַחֵיתוּן. Syrè אַחֵיְתוּן
1 אַחֵינָא. Syrè אַחֵין.

Fœm.

3 אַחְיַת, vt Luc.18.
2 אַחֵיתְ. Syrè אַחֵיְתִי.

Plur.

3 אַחִיאָה. Syrè אַחַי.
2 אַחֵיתֵן. Syrè אַחֵיְתֵן.

Participium prius.

Masc.

מַחֵא

מַחְיִן, vel מַחִין.

Fœm.

מַחְיָא

מַחְיָן

Participium posterius.

Masc.

מְחַיֵּי

מְחַיִּין

Fœm.

מְחַיְּיָא

מְחַיְּיָן

Infinitiuus.

אַחָיָא. Syrè מַחְיוּ.

מְלַאחָיָא, לְאַחָיָא, בְּאַחָיָא, בְאַחָיָא. Syrè לְמַחָיו, Galat. 3.

Imperatiuus.

Masc.

אַחִי

אַחוּ. Syrè אַחוֹ.

אַחְיָא

אַחַין. Syrè אַחִינָא.

Futurum.

Masc.

1 אַחֵא

2 תַּחֵא. & Syrè תַּאחֵא, 1. Cor. 7.

3 יַחֵא, vt Rom. 8.

Plur.

1 נַחֵא

2 תַחוֹן. Syrè תַחוּן.
3 יַחוֹן. Syrè יַחוּן.

Fœm.

2 תַחִין,& Syrè תַאחִין,vt 1.Cor.7.
3 תַחַא. Syrè תַחִי.

Plur.

2 תַחַן
3 יַחַן

In toto hoc actiuo media radicalis eliditur, ac translatione eius vocalis ad literam præcedentem, suppletur. Passiuum autem, quia tertiam radicalem verba amittunt, ideo (vt de quiescẽtibus in fine, dictum est) locum hîc non habet.

DE MIXTIS EX DEFECTIUIS IN PRINCIPIO & QUIESCENTIBUS IN FINE.

HVius ordinis verba plerunque, seruata prima radicali, quiescentium in fine inflexionem sequuntur, præterquam in tertia coniugatione, in qua nonnunquam primam radicalem abiiciunt, & more deficientium in principio, abiectam literã per dagesch in sequenti supplent: vt superuacuum sit integrum in singulis cõiugationibus paradigma proponere. Quò tamen linguarum studiosus se facilius extricet, primas singulorum temporũ ac modorũ voces proponimus.

Præteritum.

Sing. masc.

נְדִי,נְדַא,נְדָא.

Participium prius.

נָדֵא

Participium I I.

נְדְא

Infinitiuus.

כִּנְדְא. Syrè כְּנֶדְא. vel cum defectu כִּדְא,
Syrè מֶדְא.

Imperatiuus.

נֵדְא

Futurum.

אֶנְדְא, vel cum defectu אֶדְא.

Paßiuum præteritum.

אִתְנְדִי

Participium.

מִתְנְדְא

Infinitiuus.

אִתְנְדָאָה. Syrè מִתְנְדְיוּ.

Imperatiuus.

אִתְנְדִי

Futurum.

אִתְנְדֵא

CONIVGATIO II.

IN huius coniugationis tam actiuo quàm paſſiuo, prima radicalis neceſſariò reſeruatur. Si enim eliderетur, in ſecunda radicali iam à dageſch coniugationis formatiuo occupata, ſuppleri non poſſet, eo quòd nec eadem litera geminum dageſch admittit, nec idem dageſch geminum officium præſtat. Quia verò vltima quieſcit, rationem quam in proponendo paradigmate cœpimus, proſequimur.

Præteritum.

נַדִּי

Participium prius.

מְנַדֵּא. Syrè מְנַדֵּי.

Participium posterius.

מְנַדָּא. Syrè מְנַדַּי.

Infinitiuus.

נַדָּאָה. Syrè מְנַדָּיו.

Imperatiuus.

נַדָּא. Syrè נַדִּי.

Futurum.

אֲנַדִּי

Præteritum paßiuum.

אִתְנַדִּי

Participium.

מִתְנַדָּא. Syrè מְתְנַדִּי.

Infinitiuus.

אִתְנַדָּאָה

Imperatiuus.

אִתְנַדָּא. Syrè אִתְנַדִּי.

Futurum.

אֶתְנַדִּי

III CONIVGATIO.

Præteritum.

אַנְדִּי,vel אַדִּי.

Participium prius.

מַנְדָּא,vel מַדָּא.

Participium posterius.

מַנְדָּא,vel מַדָּא. Syrè מַנְדִּי,vel מַדִּי.

Infinitiuus.

אַנְרָאַת,vel אַרְיָא.Syrè מַנְרְיוּ,vel מַרְיוּ.

Imperatiuus.

אַנְרָא,vel אַרָא,vel אַנְרִי,vel אַרִי.

Futurum.

אַנְרָא,vel אַרָא.

Hactenus de verbis:nunc de nomine.

DE NOMINE.

NOmina omnia (ſicut & de verbis diximus) ſunt perfecta vel imperfecta:& vtraque nuda, vel alicuius literæ י ת נ מ א ה additione formata.

Perfecta,ſiue nuda ſiue heemanticis formata, vel tribus vel pluribus literis radicalibus conſtant.

Imperfecta,rurſus ſunt aut defectiua aut quieſcentia,aut ex vtriſque mixta.

Defectiua,vel in principio vel in medio.

Quieſcentia, vel in principio, vel in medio, vel in fine,vel in principio & fine ſimul, vel denique in medio & fine ſimul.

Mixta, ex defectiuis in principio, & quieſcentibus in fine.

DE FORMIS NOMINVM.

TAM radicalibus quàm heemanticis literis puncta addita,nominum formas conſtituunt, ac prout varia ſunt puncta ipſa, ita varias nominum formas efficiunt. Sciendum autem Chaldæos quoque & Syros literæ additione nomina ſua(ſicut & Hebræos)emphatica reddere. Sed hoc differre,quòd Hebræi ה præfixo,hi verò א ad calcẽ dictionis adiecto,id efficiant. Quia autem huius literæ acceſſione ſimplex nominis forma mutatur,vt cognoſcatur quomodo quodque no-

men eam mutet, vtranque formam in singulis coniunximus.

DE NOMINIBVS PERfectis nudis triúmque tantùm literarum radicalium

Incipientia à scheua.

Simplicia.	Emphatica.
בְּשַׂר	בִּשְׂרָא
כְּתַב	כְּתָבָא
טְעֵם	טַעֲמָא
חֲמִיר	חֲמִירָא
נְהוֹר	נְהוֹרָא
תְּחוּם	תְּחוּמָא

Incipientia à pathach.

Simplicia.	Emphatica.
כַּנַּר	כַּנָּרָא
זַמַּר	זַמָּרָא
טַפַּשׁ	טַפְּשָׁא
פַּטִּיר	פַּטִּירָא

Incipientia à segol, vel eius loco, pathach.

Simplicia.	Emphatica.
מְלַךְ	מַלְכָּא
רְגַל	רִגְלָא
בְּעַל	בַּעֲלָא
פְּחַר	פַּחְרָא
פְּחַם	פַּחְמָא

Quanquā forma Chaldæa & Syra, ex qua emphatica nata est, propriè hæc sit מְלַךְ, רְגַל, בְּעַל, פְּחַר, פְּחַם. Solēt enim

Hebræa nomina gemino ſegol, vel eius loco, gemino pathach formata, Chaldæi & Syri propria facere, priore puncto in ſcheua, altero verò in zere vel in pathach mutato. Et quod ad duas poſtremas formas attinet, quia media radicalis dageſch reſpuit, quod ei inferendum fuerat, in eius compenſationem pathach ſub prima in ſegol mutant, vt & Hebræi aliquando faciunt. In emphatica autem illorum forma, alterum nomen reſumit pathach, ſequente ſcheua, atque ideo compenſationis cauſa ſublata: alterum verò, non ſequente ſcheua, ac ideo manente compenſandi neceſſitate, ſegol reſeruat.

Incipientia à chirik.

Simplicia.	Emphatica.
לִשַּׁן	לִשְׁנָא
טִפַּשׁ	טִפְּשָׁא
צִנּוֹר	צִנּוֹרָא
כִּתּוֹן	בִּתּוֹנָא

Incipientia à kibbutz.

Simplicia.	Emphatica.
חֻלַּק	חֻלְקָא
עֻלַּם	עֻלְמָא

quanquam interdum etiam legatur עֻלֵּמָא.

Incipientia à kametz.

Simplicia.	Emphatica.
כָּהֵן	כָּהֲנָא
יָקִיר	יָקִירָא
פָּתוֹר	פָּתוֹרָא

Incipientia à zere.

הֵיכַל	הֵיכְלָא
חֵיכַל	חֵיכְלָא

אֲזוֹב	אֲזוֹבָא

Incipientia à chirik.

אִילָן	אִילָנָא

Incipientia à schurek.

אוּמָן	אוּמָנָא
גוּפַן	גוּפְנָא

DE PERFECTIS NVDIS plurium literarum.

Incipientia à scheua.

Simplicia.	Emphatica.
פְּלְטִיר	פְּלַטִירָא
עֲטַלַף	עֲטַלְפָא
בְּרוּסְפַר	בְּרוּסְפְרָא
קְלוֹסַנְטַר	קְלוֹסַנְטְרָא
אֲמַרְכָל	אֲמַרְכְלָא
אֲגִירַס	אֲגִירְסָא
זְמַרְגַר	זְמַרְגְרָא
חֲצַצַר	חֲצַצְרָא
סְפַקְלַטוֹר	סְפַקְלַטוֹרָא

&c.

Incipientia à pathach.

Simplicia.	Emphatica.
כַּרְפַס	כַּרְפְסָא
פַּרְזַל	פַּרְזְלָא
פַּלְגִיס	פַּלְגִיסָא
אַפְתוֹם	אַפְתוֹמָא
קַרְרוּס	קַרְרוּסָא
סַסְגוֹן	סַסְגוּנָא
סַנְהֶדְרַר	סַנְהֶדְרָא
קַלְמַוְסַס	קַלְמַוְסְסָא

Hebræa nomina gemino ſegol, vel eius loco, gemino pathach formata, Chaldæi & Syri propria facere, priore puncto in ſcheua, altero verò in zere vel in pathach mutato. Et quod ad duas poſtremas formas attinet, quia media radicalis dageſch reſpuit, quod ei inferendum fuerat, in eius compenſationem pathach ſub prima in ſegol mutant, vt & Hebræi aliquando faciunt. In emphatica autem illorum forma, alterum nomen reſumit pathach, ſequente ſcheua, atque ideo compenſationis cauſa ſublata: alterum verò, non ſequente ſcheua, ac ideo manente compenſandi neceſſitate, ſegol reſeruat.

Incipientia à chirik.

Simplicia.	Emphatica.
לִשַּׁן	לִשְּׁנָא
טִפַּשׁ	טִפְּשָׁא
צִנּוֹר	צִנּוֹרָא
כִּתּוּן	כִּתּוּנָא

Incipientia à kibbutz.

Simplicia.	Emphatica.
חֻלָּק	חֻלְּקָא
עֻלַּם	עֻלְּמָא

quanquam interdum etiam legatur עֻלַּמָא.

Incipientia à kametz.

Simplicia.	Emphatica.
כָּהֵן	כָּהֲנָא
יָקִּיר	יָקִּירָא
פָּתוֹר	פָּתוֹרָא

Incipientia à zere.

הֵיכַל	הֵיכְלָא
הֵיכֶל	הֵיכֶלָא

אֲזוֹב	אֲזוֹבָא

Incipientia à chirik.

אִילָן	אִילָנָא

Incipientia à ſchurek.

אוּמָן	אוּמָנָא
גוּפָן	גוּפְנָא

DE PERFECTIS NVDIS plurium literarum.

Incipientia à ſcheua.

Simplicia.	Emphatica.
פְּלַטִּיר	פְּלַטִּירָא
עֲטַלֵּף	עֲטַלְּפָא
בְּרוּסְפָּר	בְּרוּסְפְּרָא
קְלוֹסְנְטַר	קְלוֹסַנְטְרָא
אֲסַרְכַל	אֲסַרְכְלָא
אֲגִירָס	אֲגִירְסָא
זְמַרְגַּר	זְמַרְגְּרָא
חֲצַצַר	חֲצַצְרָא
סְפַקְלָטוֹר	סְפַקְלָטוֹרָא

&c.

Incipientia à pathach.

Simplicia.	Emphatica.
כַּרְפַּס	כַּרְפְּסָא
פַּרְזֶל	פַּרְזְלָא
פַּלְגִּיס	פַּלְגִיסָא
אַפְּתוֹם	אַפְּתוֹמָא
קַרְרוּס	קַרְרוּסָא
סַסְגָּוָן	סַסְגוּנָא
סַנְהֶדְר	סַנְהֶדְרָא
קַלְמַזְמַס	קַלְמַזְמְסָא

Incipientia à segol.

Simplicia.	Emphatica.
אֶלְגְּבִישׁ	אֶלְגְּבִישָׁא

Incipientia à chirik.

Simplicia.	Emphatica.
דִּסְתַּק	דִּסְתְּקָא
פִּתְגָם	פִּתְגָמָא
שְׁעָבוּד	שִׁעְבּוּדָא

Incipientia à zere.

הֵנְמוֹן	הֵנְמוֹנָא

Incipientia à schurek.

שׁוּשְׁבַּן	שׁוּשְׁבְּנָא

&c.

DE PERFECTIS trium literarum cum literis heemanticis.

DE HEEMANTICIS in principio.

Recentiores scriptores literam ה nominibus à coniugatione tertia formatis, frequenter præfigere solent, antiquiores autem admodum raró.

ה

Simplicia.	Emphatica.
הָפְרֵשׁ	הָפְרְשָׁא
הַדְבַּר	הַדְבְּרָא

&c.

א

Simplicia.	Emphatica.
אַכְסַן	אַכְסְנָא

אַרְכּוּב	אַרְכּוּבָא
אַנְזִיק	אַנְזִיקָא
אַיְקַר	אַיְקָרָא
אֶדְרַע	אֶדְרְעָא
אֶתְרוֹג	אֶתְרוֹגָא
אֶתְרוּג	אֶתְרוּגָא

מ

Simplicia.	Emphatica.
מַרְבַּח	מַרְבְּחָא
מַרְתַּף	מַרְתְּפָא
מַרְתּוּק	מַרְתּוּקָא
מַסְכִּים	מַסְכִּימָא
מִסְכֵּן	מִסְכְּנָא
מִנְפַּק	מִנְפְּקָא

&c.

נ

Simplicia	Emphatica.
נַבְרַשׁ	נַבְרְשָׁא
נַחְתּוּם	נַחְתּוּמָא
נִרְכַּךְ	נִרְכְּכָא
נִשְׁתְּוָן	נִשְׁתְּוָנָא
נֶרְקֵם	נֶרְקְמָא

&c.

ת

Simplicia.	Emphatica.
תַּרְמֵל	תַּרְמְלָא
תַּרְמִיל	תַּרְמִילָא
תַּסְקַף	תַּסְקְפָא
תַּלְעוּב	תַּלְעוּבָא
תַּפְקִיד	תַּפְקִידָא

&c.

ז

Simplicia.	Emphatica.
יַבְּרוּחַ	יַבְּרוּחָא
יוּסְטַר	יוּסְטְרָא
יַסְמִין	יַסְמִינָא

Dubitatur tamen de quibusdam. præsertim incipien tibus à Iod vel Nun, vtrum ea in illis radicalis sit an heemantica.

DE HEEMANTICIS in fine.

NEC ה nec א in fine nomen formare reperitur: ne scilicet cũ formatiua fœminini generis, aut emphatica litera, confundantur. sed nec ם nisi in principio reperitur seruilis, vt antè diximus.

נ

Simplicia.	Emphatica.
סַרְבַּן	סַרְבְּנָא
פִּקְדָן	פִּקְדְנָא
שִׁלְטוֹן	שִׁלְטוֹנָא
קָרְבַּן	קָרְבְּנָא
אֶלְפַּן	אֶלְפְּנָא

&c.

ת

Simplicia.	Emphatica.
אַרְעִית	אַרְעִיתָא
פַּלְגוּת	פַּלְגוּתָא
נַהִירוּת	נַהִירוּתָא
עָלְמוּת	עָלְמוּתָא
נָוְלוּת	נָוְלוּתָא
בְּכֵרוּת	בְּכֵרוּתָא
סַגִּירוּת	סַגִּירוּתָא

&c.

Quanquam in his omnibus dici possit, ה nō nominis, sed generis fœminini formatiuum esse.

י

Simplicia.	Emphatica.
יְהוּדַי	יְהוּדָיֵא
תְלִיתַי	תְלִיתָיֵא
כַּשְׂדַי	כַּשְׂדָיֵא
חִלּוֹנַי	חִלּוֹנָיֵא
נֻכְרַי	נֻכְרָיֵא

&c.

Omnia ferè quæ ita formantur, sunt vel denominatiua vel adiectiua, vel numeralia ordinalia, ad quæ formā da Chaldæi ac Syri (sicut & Hebræi) iod adhibent. Sed Hebræis quiescit post chirik, his verò post pathach mouetur.

DE HEEMANTICIS IN principio & fine simul.

Huiusmodi nomina in frequenti vsu sunt, præsertim autem apud Syros.

מ נ

Simplicia	Emphatica.
מְבַסְּרָן	מְבַסְּרָנָא
מַכְרְזָן	מַכְרְזָנָא

Ex quibus deinde fiunt.

מְסַבְּרָנוּת	מְסַבְּרָנוּתָא
מַכְרְזָנוּת	מַכְרְזָנוּתָא

quorum quæ desinunt in nun, sunt adiectiua, quæ verò in ות, substantiua verbalia.

Quæ plurium quàm trium literarum sunt, heemanticis non formantur, ne dictiones nimium excrescant: paucissima tamen excipiuntur, vt,

Simplicia.	Emphatica.
שַׁבְהַרַן	שַׁבְהַרְנָא
שַׁבְהַרְנוּת	שַׁבְהַרְנוּתָא
מְתוּרְגְּמַן	מְתוּרְגְּמָנָא

Hactenus de perfectis, nunc de imperfectis.

I. DE DEFECTIVIS.

DE DEFECTIVIS in principio.

Absque literis heemanti nulla hîc reperiuntur nomina: (perfecta enim omnia sunt) ex heemāti autem, solum מ ad formationem adhibetur.

מ

Simplicia.	Emphatica.
מַרַע	מַרְעָא
מַטַּר	מַטְּרָא
מַזִּיק	מַזִּיקָא
מַזּוּף	מַזּוּפָא
מְסַב	מִסְּבָא

DE DEFECTIVIS in medio nudis.

Simplicia.	Emphatica.
עַם	עַמָּא
צַד	צִדָּא
גּוֹב	גֻּבָּא
פּוּם	פֻּמָּא

&c.

DE HEEMANTICIS.

מ

Simplicia.	Emphatica.
מַמְלַל	מַמְלְלָא
מַמְלַל	מַמְלְלָא

&c.

ן in fine.

Simplicia.	Emphatica.
רִבּוֹן	רִבּוֹנָא
טְלַן Syrum	טְלַנָא

י in fine.

Simplicia.	Emphatica.
זַכִּי	זַכָּאַה

&c.

II. DE QVIESCENtibus.

DE QVIESCENTIBVS in principio nudis,

IN hoc ordine quæ retinent primam radicalem, perfecta ſunt, quæ autem eam abiiciunt, ſi non formentur adminiculo alicuius ex ה א מ נ ת י, ferè omnia ſunt fœmininæ formæ, quæ à maſculina (licet inuſitata) ſic deriuatur,

Simpl. Maſc.	Simpl. Fœm.	Emphat. Fœm.
à רַע	רְעָא	רַעְתָא
à שַׁן	שְׁנָא	שִׁנְתָא
à עַט	עֵטָא	עַטְתָא
à זִיעַ	זִיעָא	זִיעֲתָא
à לֵיד	לֵידָא	לֵידְתָא
à צַף Syrum	צְפָא	צְפְתָא

DE HEEMANTICIS.

מ

Simplicia	Emphatica.
מוֹתַר	מוֹתְרָא
מוֹתַב	מוֹתְבָא
מוֹהַב	מוֹהְבָא
מוֹעַד	מוֹעֲדָא
מֵישַׁר	מֵישְׁרָא & מֵישְׁרָא

à מוֹן inusitato, מוֹנָא fœm. מוֹנְתָא emph.
à מֵיכַל inusitato, מֵיכְלָא fœm. מֵיכַלְתָּא emph.

ת in principio.

תּוֹתַב	תּוֹתְבָא

à תְּנַח inusit. תְּנָחָא fœm. תְּנָחְתָא emph.
à תְּוַחַר inusit. תַּוְחָרָא fœm. תַּוְחַרְתָּא Syrum.

DE QVIECENTIBVS in medio nudis.

Omnia hæc vocali longa constant, quia media radicalis compensatur.

Simplicia.	Emphatica.
טַב	טָבָא
מָאן	מָאנָא
כַּף	כַּפָּא
רֵישׁ Syrè, רָאשׁ	רֵישָׁא Syrè, רָאשָׁא
רֵיחַ	רֵיחָא
טִין	טִינָא
בִּישׁ Syrè, בְּאשׁ	בִּישָׁא Syrè, בְּאשָׁא
תּוּר Syrè, תּוֹר	תּוֹרָא Syre, תּוֹרָא
נוּן	נוּנָא

DE HEEMANTICIS.

מ

Simplicia.	Emphatica.
מְזוֹן	מְזוֹנָא
מַעַר	מְעָרָא
מְרַק	מְרַקָא

&c.

DE QVIESCENTIBVS in fine nudis,

Simplicia.	Emphatica.
יַד	יְדָא. Syrè אִידָא
שְׁם	שְׁמָא
סַגִּי	סַגִּיא
עֲנִי	עֲנִיא
נְקָא	נַקְיָא
פְּתִי	פַּתְיָא
פְּחָא	פַּחְתָא
מְרָא	מַרְיָא
חֲמִי	חַמְיָא
גוּמָא	גוּמְיָא
קְרִי	קַרְיָא
נְבִיא	נְבִיָא
à גום inusit. גוּמָא. fœm.	גוּמְתָא
ab אַל inusit. אֲלָא. fœm.	אַלְתָא
à רֵשׁ inusit. רְשָׁא	רַשָּׁאָה

DE HEEMANTICIS.

מ

Simplicia.	Emphatica.
מַאֲפָא	מַאַפְיָא
מַשְׁרָא	מַשְׁרְיָא
מַשְׁתָא	מַשְׁתְּיָא

Simplicia.	Emphatica.
מַתְוָא	מַתְוְתָא

ת in principio.

Simplicia.	Emphatica.
תַעֲנֵי	תַעַנְיָא
תוּרְבַּן	תוּרְבְּנָא
תַּרְבִית	תַּרְבִיתָא

נ in principio.

Simplicia.	Emphatica.
נַשְׁלַא	נַשְׁלְיָא

&c.

DE QVIESCENTIBVS in principio & fine ſimul, nudis.

Simplicia.	Emphatica.
עָא	עְיָא
חַת Syrè,	חַתָא

DE HEEMANTICIS.

מ

Simplicia.	Emphatica.
מוּם	מוּמָא
מוֹרָא	מוֹרַיָא
מוּמַי	מוּמְיָא
מוּמָא	מוּמָתָא

&c.

ת

Simplicia	Emphatica.
תוֹרָא	תוֹרְתָא

&c.

Quieſcentia in medio & fine,nulla ſunt: quin & mixta ex defectiuis & quieſcentibus quieſcere tántùm

reperiuntur.

Obſeruandum quòd in deriuatione emphaticæ nominum formæ, à ſua ſimplici tres tantùm vocales, nempe ַ pathach, ֶ ſegol, & ֵ zere, mutabiles ſint, ſi mediam radicalem occupent: ac ſemper in ſcheua ְ duntaxat mutentur: quòd ſi eas ſcheua præceſſerit (ne geminum ſcheua in principio dictionis ſit) Hebræorum more, nunc in pathach, nũc in chirik mutatur, vt בְּשַׂר, בִּשְׂרָא, הֶפְרֵשׁ, הֶפְרְשָׁא, מַלְכָּא, מְלֵךְ.

Hactenus de Formis: nunc de Genere.

DE GENERE.

DVO ſunt Syris & Chaldæis nominum genera (ſicut & Hebræis) maſculinum & fœmininum. Maſculinum ſuis radicalibus, aut formatiuæ (ſiquam in fine habet) nullam adiicit literam, per quam à fœminino diſcernatur. Fœmininum verò adiicit א præeunte ָ vel ת, præcedente aliqua vocali longa, vel denique in ipſam longam vocalem finitur, vt מַלְכָּא, Regina. מַלְכוּת vel מַלְכוּ, Regnum. נְוָלִית vel נְוָלִי, Sterquilinium.

Accidit autem in quibuſdam nominibus vt hæc differentia non ſeruetur, dum maſculina fœmininam terminationem adſciſcunt, & fœminina propriam abiiciẽtia, maſculinorum inſtar terminantur.

Porrò maſculinæ formæ primitiuæ ſunt, à quibus fœmininæ, literarum acceſſione & vocalium mutatione (qualem in emphaticis oſtendimus) dèriuantur: quã ob cauſam in nominu formis, fœmininas (quarũ maſculinæ vſitatæ eſſent) ſtudio omiſimus.

DE NVMERO.

NVmeros totidem quot Hebræi & Græci (nimirū Singularem, Dualem & Pluralem) habent: sed Dualem, cum Hebræis, in illis tantùm quæ bina produxit natura, vt יַד Manus, יְדַיִן, Duæ manus: vel ratio intelligit, vt שְׁנָא, Annus, שְׁנָתַיִן, Biennium: vel ars fingit, vt מוֹזְנַיִן, רְחַיִן, &c.

De singularis autem numeri terminatione in vtroque genere, paulo antè dictum est. Dualis terminatio in vtroque est יִן præeunte pathach: hoc tamen discernūtur genera, quòd fœmininum, pathach istud literæ ת ascititiæ subiicit, vt in שְׁנָתַיִן: masculinum verò, postremæ literæ sui singularis, vt in שׁוֹקַיִן. Pluralis terminatio masculini quidem in ן præeunte chirik longo, vt מַלְכִין: fœminini verò, in ן, præeunte kametz, vt שְׁנָן.

Quanquam hæ generum & numerorum terminationes, vel propter emphasin, vel propter constructionem separatam (vt suis locis ostendetur) variantur.

Porro emphasis (quam subiūctione literæ א exprimi diximus) in masculino quidem singulari, kametz ante se requirit sub vltima litera simplicis formæ, vt à מלך, מַלְכָּא, & ab אַלְפַּן, אַלְפַּנָא, in plurali verò, abiecto nun sub iod, altera pluralis formatiua litera, kamets requirit præcedente pathach, vt à מַלְכִין, מַלְכַיָּא. At in fœminino singulari, quòd in א terminabatur, ipsum א vitandi concursus causa mutat in ת, cui subiicit kametz, vt à חָכְמָא, fit חָכְמְתָא: in eo verò fœminino quòd in vocali longa schurek vel chirik terminatur, ascisscitur ת cum kametz, præeunte scheua. vt à מַלְכוּ fit מַלְכוּתָא, & à גְּוֵלִי, גְּוֵלִיתָא. Quòd si loco scheua ante ת substituas kametz,

habebis

habebis fœmininum plurale emphaticum, vt חַכְמָתָא, Ipsæ sapientiæ.

DE CASV.

NVlla in ipsis nominibus variatio est qua casus inter se discerni possint, sed eadem omnium casuũ puncta sunt & terminatio. Discernuntur autem (sicut & apud Hebræos) articulis præpositis, præsertim quatuor casus, apud Chaldæos, videlicet Genitiuus, Datiuus, Accusatiuus, & Ablatiuus. Nominatiuus enim & Vocatiuus nullum articulum præpositum habent: Genitiui autem articulus est דְ, Datiui לְ, Accusatiui יַת, Ablatiui מִן, qui omnes præter יַת cum nomine in vnam dictionem coalescunt: Syri verò Chaldæo Accusatiui articulo non vtuntur, sed eius loco datiui articulum vsurpant.

Inflexio nominis per casus.

Masc. sing.

מַלְכָּא
דְמַלְכָּא
לְמַלְכָּא
יַת מַלְכָּא. Syrè לְמַלְכָּא
מַלְכָּא
מִמַּלְכָּא

Plur.

מַלְכַיָּא
דְמַלְכַיָּא
לְמַלְכַיָּא
יַת מַלְכַיָּא. Syrè לְמַלְכַיָּא.
מַלְכַיָּא

מִמַּלְכַּיָּא

Fœm.ſing.

חָכְמְתָא
דְחָכְמְתָא
לְחָכְמְתָא
יַת חָכְמְתָא. Syrè לְחָכְמְתָא.
חָכְמְתָא
בְּחָכְמְתָא

Plur.

חָכְמָתָא
דְחָכְמָתָא
לְחָכְמָתָא
יַת חָכְמָתָא. Syrè לְחָכְמָתָא.
חָכְמָתָא
בְּחָכְמָתָא

Dualis.

שׁוֹקַיִן
דְשׁוֹקַיִן
לְשׁוֹקַיִן
יַת שׁוֹקַיִן Syrè .לְשׁוֹקַיִן
שׁוֹקַיִן
מִשׁוֹקַיִן

Fœm.

שְׁנָתַיִן
דִשְׁנָתַיִן
לִשְׁנָתַיִן
יַת שְׁנָתַיִן. Syrè לִשְׁנָתַיִן
שְׁנָתַיִן
מִשְׁנָתַיִן

Quæ aliter in vtroque genere inflectũtur, irregularia ſunt:cuiuſmodi multa reperies (ſicut & apud Hebræos)quæ in ſingulari vnius ſunt generis,in plurali verò alterius.

DE PRONOMINE.

PRonomen, quia ſicut Nomen numeros & genera diſtincta admittit, ſub Nomine comprehendere volui: quanuis in eo à Nomine differat, quòd perſonas diſtinctas habet, & quòd in obliquis caſibus recti ſubſtantiam non ſeruat. Diſtribuitur autem Pronomen in ſeparatum, & in affixum. ſeparatum voco quod per ſe dictionem efficit.

Huius quædam perſonas, numeros & genera diſtincta habent: quædam verò numeros & genera, nō autem perſonas: quædam genera tātùm: quædam denique indefinita prorſus ſunt.

DE SEPARATIS

1. *Generis.*

PRimæ perſonæ pronomen eſt אֲנָא, Ego, vtrique generi commune: Secūdæ אַנְתְּ vel אַתְּ, quod Chaldæis quidem ſimiliter commune eſt maſculino & fœminino, Syris verò tantùm maſculino. Nam in fœminino habet אַנְתִּי, Tu.

Tertiæ perſonæ Chaldæis, ſicut & Hebræis, הוּא in maſculino, Ille, & הִיא in fœminino, Illa. At Syri habent in maſculino הו vel הֻו, in fœminino verò הִי vel הַי, vel הִי.

I. Perſonæ pronominis inflexio.

Sing.

אֲנָא, Ego.

דִילִי, vel דִידִי, Mei, &c.

לִי

לִי. Syrè יָתִי.

מִנִּי. Syrè מִנִּי.

Plur.

אֲנַחְנָא vel נַחְנָא.

vel אֲנַן. Syrè חֲנַן.

רִידַן vel רִילַן

לְנָא לַן

יָתַנָא, vel יָתַן. Syrè לַן.

מִנְּנָא vel מִנַּן. Syrè מֶנַן.

I I. *Persona.*

Masc.sing.

אַנְתְּ vel אַתְּ, Tu.

רִידָךְ vel רִילָךְ, Tui &c.

לָךְ

יָתָךְ. Syrè לָךְ

מִנָּךְ. Syrè מֶנָךְ

Plur.

אַנְתּוּן vel אַתּוּן.

רִידְכוֹן vel רִילְכוֹן. Syrè רִידְכוֹן

vel רִילְכוֹן.

לְכוֹן. Syrè לְכוֹן

מִנְּכוֹן. Syrè מֶנְכוֹן.

Fœm.sing.

אַנְתְּ vel אַתְּ vt masc.

Syrè אַנְתִּי.

רִידַךְ vel רִילַךְ.

Syrè רִילְכִי.

לַךְ. Syrè לְכִי vel לַבִי.

vel לֵיכִי.

יָתַךְ vel לַךְ. Syrè לְכִי

מִנַּךְ. Syrè מֶנְכִי vel מֶנַיְכִי.

Plur.

אַנְתֵּן vel אַתֵּן

דִּילְכֵן vel דִּידְכֵן
לְכֵן
יָתְכֵן. Syrè לְכֵן.
מִנְכֵן. Syrè מִנְכֵין vel מִנְכֵן.

I I I. Persona.

Sing.masc.

הוּא. Syrè הו vel הֻו
vel הֻו
דִּילֵהּ vel דִּידֵהּ
לֵהּ
יָתֵהּ. Syrè לֵהּ
מִנֵּהּ. Syre מִנֵּהּ.

Plur.

הִנּוּן vel אִנּוּן. Syrè הֻנּוּן.
דִּילְהוֹן vel דִּידְהוֹן. Syrè דִּילְהוֹן.
לְהוֹן, interdum paraphraſt.
לְהוֹם, vt Iob.42.
Syrè לְהוֹן vel אֵנּוּן.
הִמּוֹ vel הִמּוֹן vel יָתְהוֹן. Syrè אֵנּוּן.
מִנְּהוֹן. Syrè מִנְּהוֹן & מִנַּיְהוֹן.

Fœm.ſing.

הִיא. Syrè הִי vel הָי
vel הָי
דִּילָהּ vel דִּידָהּ
לָהּ
יָתַהּ. Syrè לָהּ.
מִנַּהּ. Syrè מִנַּהּ.

Plur.

הִנִּין, vel אִנִּין. Syrè אֵנִּין
vel הֵנִּין
vel הֵנִּין
דִּילְהֵן vel דִּידְהֵן

לְהֵן. Syrè etiam לְאֵנִין,
יָתְהֵן. Syrè לְהֵן,vel לְאֵנִין.
מִנְּהֵן: Syrè מִנְּהֵן.

2. *Generis separata.*

Masc.sing.

דְּכֵן,vel הָדֵין,vel דֵּן
vel רְכִי,vel הָרֵי
hic vel iste.

Plur.

הָנֵי. Syrè אִלֵּין
vel אִלֵּךְ etiam Chald.

Fœm.sing.

דָּךְ,vel דָּךְ,vel דְּנָא,vel הָדָא,vel דָּא respondet Hebræo זאת.

Plur.

הָנֵין,vel דְּנִין

3. *Generis.*

Masc.

אֵידֵין respondet Hebræo אֵיזֶה.

Fœm.

אֵידָא respondet Hebræo אֵיזוֹ.

4. *Generis.*

מַן respondet Heb. מִי tam masc. quàm fœm. vtriusque generis & omnium casuum.

DE AFFIXIS PRO-nominibus.

AFfixum pronomen est quod per se non constat, sed alii dictioni in fine adhæret, & cum ea componitur: cōstátque vna vel pluribus literis in hac dictione הַכְּנוּ cōprehensis, quas certæ vocales cōiunctæ

dictionibus quibuſcum cõponuntur,ſeu vincula quædam,hac ratione colligant.

1. Perſonæ.

Sing.

Iod ſolum aut cum נ coniunctum,aut denique Syrís geminatum iod cum interpoſito נ,primæ perſonæ ſingulare pronomẽ affixum efficit,vt מַלְכִּי,Rex meus.כְּתַבַנִי, Scripſit me.פְּרוּקַנִי,Libera me.

Plurale.

Nun vel ſolum,vel ſequente א efficit primam perſonam pluralem,vt מַלְכַּן.Rex noſter. רוּחַן,Spiritus noſter. כְּתַבְתָּנָא,Scripſiſti nos כְּתַבְתַּן,Scripſiſti nos.

2. Perſonæ.

Sing.

Caph ſolùm, vel cum nun præcedente, ſecundam perſonam ſingularem efficit,præeunte quidem κametz, maſculinam,præeunte verò zere,fœmininam:Syris verò etiam ſequente iod, vt מַלְכָּךְ, מַלְכֵּךְ, מַלְכֵּבִי, Rex tuus. יִכְתְּבוּנָךְ,יִכְתְּבוּנֵךְ,יִכְתְּבוּנֵכִי,Scribent te.

Plur.

כוֹן,Syrè verò כוּן,efficit ſecundam pluralem maſculinam,vt מַלְכְּכוֹן,Syrè מַלְכְּכוּן,Rex veſter. כְּתַבְכוֹן,Syrè כְּתַבְכוּן,Scripſit vos.At כֵּן,Syrè verò כֵּין ſecundam pluralem fœmininam,vt מַלְכְּכֵן,Syrè מַלְכְּכֵין, Rex veſter. כְּתַבְכֵן. Syrè כְּתַבְכֵין,Scripſit vos.

3. Perſonæ.

Sing.

ה cum mappiκ præeunte zere,& Syrè etiam וּהִי, item וֹהִי,& וֹי,& Syrè וְהִי vel יְהִי,præeunte pathach vel κametz,

efficiunt affixum tertiæ ſingularis maſculinæ, vt מַלְכֵּהּ, Rex eius. אֲבוּהִי, Pater eius. עַבְדוֹהִי, vel עַבְדוֹי. Syrè עַבְדַוְהִי, Serui eius. קַטַלְתּוּנִיהִי, Interemiſtis eum.

Plur.

הוֹן & paraphraſticè interdum הוֹם, Syrè הוֹן, & נוּן tertiam pluralem maſculinam efficiunt, vt מַלְכְּהוֹן, Syrè, מַלְכְּהוֹן, Rex eorum. אֲבוּהוֹם, Pater eorum, כְּתַבְתְּנוּן, Scripſiſti eos.

3. Fœm. ſing.

ה cum mappik præeunte kametz vel pathach, & ה cum kametz & ſine mappik, ſequente א protractiuo, vel etiam ſine eo, efficit tertiam ſingularem fœmininam, vt מַלְכַּהּ, Rex eius. רַגְלַהּ, Pes eius. אֲבוּהָא, Pater eius. כַּתְבוּהָ, Scripſerunt eam.

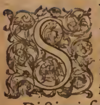
Plur.

הֵן & נֵן tertiam pluralem fœmininam efficiunt, vt מַלְכְּהֵן, Rex earum, כַּתְבֵנָן, Scripſit eas.

DE DICTIONE.

De Aduerbio, Præpoſitione & Coniunctione, quæ ſub dictione comprehenduntur: quia nec genera, nec numeros, nec caſus, nec perſonas recipiunt, non eſt cur ſeorſim in Grammatica tractemus. Significatio autem illorum partim in lexicis traditur, partim verò à nobis ſuprà ſparſim explicata eſt. Hactenus itaque de etymologia. Supereſt vt de Syntaxi, quantum ad præſens inſtitutum requiritur, breuiter agamus.

DE SYNTAXI.

Yntaxin vocamus partiũ orationis inter ſeſe legitimam connexionem ac cõpoſitionẽ. Ea autem duplex eſt: dictionis, quæ & coniuncta: vel ſenſus, quæ & ſeparata vocari poteſt.

Dictionis ſiue coniuncta ſyntaxis eſt, per quam duæ vel plures orationis partes in vnam dictionem coaleſcunt.

Sunt autem partes illæ, quarum, vt minus principalium, ad principales acceſſione hæc ſyntaxis fit, Pronomen, Aduerbium, Præpoſitio, Coniunctio. ex quibus Pronomen ſemper in fine, reliqua verò ſemper in principio componuntur & coaleſcunt. Porro partes orationis cum quibus Pronomen ita cõponitur, ſunt, Verbum, Nomen, Aduerbium & Præpoſitio, quibus, præeuntium quarundam vocalium adminiculo (vt exempla docent) ceu vinculis colligatur.

DE COMPOSITIONE affixi pronominis cum verbo perfecto.

Affixum ſingulare primæ perſonæ, quod communis generis eſt, ac tantùm cum ſecunda & tertia perſona componitur.

Præteritum.

כְּתַב.

Maſc.ſing.

3 כַּתְבַנִי

2 כְּתַבְתַּנִי

Plur.

3 כַּתְבוּנִי

2 כְּתַבְתּוּנִי אוֹ כְּתַבְתּוּנַּנִי.

Fœm.ſing.

כִּתְבַת

3 כְּתַבְתַּנִי

2 כְּתַבְתַּנִי

Plur.

3 כַּתְבוּנִי

2 כְּתַבְתּוּנִי אוֹ כְּתַבְתּוּנַּנִי

Participium. I.

כָּתֵב

Maſc.ſing.

כָּתְבִי

Plur.

כָּתְבַי

Fœm.ſing.

כָּתְבָא

כָּתְבָתִי

Plur.

כָּתְבָתַי

Participium I I.

כְּתִיב

Maſc. ſing.

כְּתִיבִי

Plur.

כְּתִיבַי

Fœm.ſing.

כְּתִיבָא

כְּתִיבָתִי

Plur.

כְּתִיבָתַי

Infinitiuus.

מִכְתַּב

מִכְּתְבִי או מִכְּתְּבַנִי

Imperatiuus.

כְּתֻב

Masc.sing.

כְּתֻבְנִי. Syrè,vt פְּרֻקִינִי,Matth.14.

Plur.

כְּתֻבוּנִי. Syrè,vt שׁוּמְעוּנִי,Act.15.

Fœm.sing.

כְּתֻבִי

כְּתֻבִינִי

Plurale semper affixo caret.

Futurum.

תִּכְתֻּב

Masc.sing.

2 תִּכְתְּבִנַּנִי
3 יִכְתְּבִנַּנִי

Plur.

2 תִּכְתְּבוּנַּן
3 יִכְתְּבוּנַּן

Fœm.sing.

תִּכְתְּבִין

2 תִּכְתְּבִינַנִי
3 תִּכְתְּבִינַנִי

Plurale semper affixo caret.

Affixum masculinum primæ personæ,plurale.

Præteritum.

כְּתַב

Masc.sing.

3 כְּתַבְנָא
2 כְּתַבְתָּנָא או כְּתַבְתָּנָן

Plur.

3 כְּתַבוּנָא אוֹ כְּתַבוּנָא
2 כְּתַבְתּוּנָא אוֹ כְּתַבְתּוּנָנָא

Fœm. ſing.

כְּתַבַת.

3 כְּתַבְתָּנָא אוֹ כְּתַבְתֵּן
2 כְּתַבְתָּנָא אוֹ כְּתַבְתֵּן

Plur.

3 כְּתַבוּנָא אוֹ כְּתַבוּנָא
2 כְּתַבְתּוּנָא אוֹ כְּתַבְתּוּנָנָא

Participium I.

כָּתֵב

Maſc. ſing.

כָּתְבָן אוֹ כָּתְבִנּוּן

Plur.

כָּתְבִינָן

Fœm. ſing.

כָּתְבָא

כָּתְבָתָן

Plur.

כָּתְבָתָן

Participium I I.

כְּתִיב

Maſc. ſing.

כְּתִיבְנוּן

Plur.

כְּתִיבִינוּן

Fœm. ſing.

כְּתִיבָא

כְּתִיבְתָּן. Syrè. כְּתִיבְתָּנָא

Plur.

כְּתִיבָתָן. Syrè. כְּתִיבָתָנָא

Infinitiuus.

מכתב

מכתבנא או מכתבננא

Syrè מכתבן

Jmperatiuus.

כתב

Masc.sing.

כתבנא

Plur.

כתבננא או כתבוננא

Fœm.sing.

כתבי

כתבנא

Futurum.

תכתב

Sing.masc.

2 תכתבננא. Syrè תכתבנן

3 יכתבננא. Syrè יכתבנן

Plur.

2 תכתבוננא } Syrè נן

3 יכתבוננא }

Fœm.sing.

תכתבין

2 תכתבינגא

3 תכתבננא

Syrè in vtraque תכתבינן.

Plur.affixo caret.

Affixum masculinum secundæ personæ, singulare.

Hoc affixum cum verbo secundæ personæ non componitur, sicut nec affixum primæ personæ cum verbo

eiusdem personæ.

Masc.sing.

כְּתֵב

3 כַּתְבָךְ

1 כְּתַבְתָּךְ

Plur.

3 כַּתְבוּךְ

1 כְּתַבְנוּךְ

Fœmininum hîc non componitur in singulari, & in plurali simile est masculino.

Participium I.

כָּתֵב

Masc.sing.

כָּתְבָךְ

Plur.

כָּתְבָיךְ

Reperitur tamen plerunque sine Iod expresso, & Syrè etiam legitur

כָּתְבַיךְ

Fœm.sing.

כָּתְבַתָּךְ או כָּתְבָתָךְ

Plur.

כָּתְבָתָיךְ

Participium 2.

כְּתִיב

Masc.sing.

כְּתִיבָךְ

Plur.

כְּתִיבָיךְ. Syrè etiam כְּתִיבַיךְ

Fœm.ſing.

כְּתִיבָא

כְּתִיבָתָךְ אוֹ כְּתִיבְתָךְ

Plur.

כְּתִיבָתָיךְ. Syrè etiam כְּתִיבָתִיךְ.

Infinitiuus.

מִכְתַּב

מִכְתְּבָךְ

Futurum.

אֶכְתֹּב

Maſc.ſing.

1 אֶכְתְּבִנָּךְ

3 יִכְתְּבִנָּךְ

Plur.

1 נִכְתְּבִנָּךְ

3 יִכְתְּבוּנָּךְ

Fœm.ſing.

תִּכְתֹּב. Syrè תִּכְתְּבִי

תִּכְתְּבִינָּךְ

Plur.caret.

Affixum maſculinum ſecundæ perſonæ,plurale.

Præteritum.

כְּתַב

Maſc.ſing.

3 כְּתַבְכוֹן. Syrè כוֹן

1 כְּתַבְתְּכוֹן interdum כְּתַבְתִּיכוֹן. Syrè כוֹן.

Plur.

3 כְּתַבוּנְכוֹן. Syrè נְכוֹן

1 כְּתַבְנוּכוֹן. Syrè כוֹן

Fœm. ſing.

כְּתְבַת

3 כון Syrè .כְּתַבְתְּכוֹן

Plur

3 נְכון Syrè .כְּתְבוּנְכוֹן

Participium I.

כָּתַב

Sing.maſc.

כון Syrè .כָּתְבְכוֹן

Plur.

בִּיכוּן Syrè .כָּתְבִיכוֹן

Fœm.ſing.

כָּתְבָא

כון Syrè .כָּתְבַתְּכוֹן

Plur.

כון Syrè .כָּתְבָתְּכוֹן

Participium I I.

כְּתִיב

Sing.maſc.

כון Syrè .כְּתִיבְכוֹן

Plur.

בִּיכוּן Syrè .כְּתִיבִיכוֹן

Fœm.ſing.

כְּתִיבָא

כון Syrè .כְּתִיבַתְּכוֹן

Plur.

כון Syrè .כְּתִיבָתְּכוֹן

Infinitiuus.

מִכְתַּב

כון Syrè .מִכְתַּבְכוֹן

Futurum.

אֶכְתֹּב

Sing.

Masc.sing.

1 אֶכְתְּבְכוֹן } Syrè כון
3 יִכְתְּבְכוֹן }

Aliquando etiam vt

יִכְתְּבִנְכוֹן. Syrè נְכוֹן

Plur.

1 נִכְתְּבְכוֹן } Syrè כון
3 יִכְתְּבוּנְכוֹן }

Fœm.sing.

תִּכְתְּבִנְכוֹן & תִּכְתְּבְכוֹן. Syrè כון

Affixum masculinum tertiæ personæ, singulare.

Præteritum.

כְּתַב

Sing.masc.

3 כַּתְבֵהּ
2 כְּתַבְתָּהּ
1 כְּתַבְתֵּהּ

Plur.

3 כַּתְבוּהִי או כְּתַבוּהִי

præsertim Syrè.

2 כְּתַבְתּוּנֵהּ } Syrè נֵיהִי
1 כְּתַבְנוּהִי }

Fœm.sing.

כְּתַבַת

3 כְּתַבְתֵּהּ
2 כְּתַבְתֵּהּ. Syrè כְּתַבְתִּינֵהּ

Plur.

3 כַּתְבוּהִי או כְּתַבוּהִי
2 כְּתַבְתּוּנֵהּ. Syrè נֵיהִי

Participium I.

כָּתֵב

Masc. sing.

כָּתְבִה

Plur.

כָּתְבִינַה

Fœm. sing.

כָּתְבָא

כָּתְבָתַה

Plur.

כָּתְבָתַה. Syrè בִיתַה

Participium I I.

כְּתִיב

Masc. sing.

כְּתִיבִה

Plur.

כְּתִיבִינַה

Fœm. sing.

כְּתִיבָא

כְּתִיבָתַה

Plur.

כְּתִיבָתַה. Syrè בִיתַה

Infinitiuus.

מִכְתַב

מִכְתְבַה או מִכְתְבִנַה או מִכְתְבוּתִי

Syrè בוּתִי

Imperatiuus.

כְּתַב

Masc. sing.

כְּתְבִיתִי. Syrè כְּתְבַה או כְּתְבִנַה

Plur.

כְּתְבוּתִי. Syrè שׁוּלְחוּתִי

I.i.

Fœm. ſing.

כְּתְבִי

כְּתְבִיהוּ

Futurum.

אֶכְתֹּב

ſing. maſc.

1 אֶכְתְּבִנֵּה
2 תִּכְתְּבִנֵּה } Syrè בִּיוּהִי
3 יִכְתְּבִנֵּה

Plur.

1 נִכְתְּבִנֵּה. Syrè בִּיוּהִי
2 תִּכְתְּבוּנֵּה } Syrè בּוּנֵיהִי
3 יִכְתְּבוּנֵּה

Fœm. ſing.

תִּכְתְּבִין

2 תִּכְתְּבִינֵּה
3 תִּכְתְּבִנֵּה. Syrè בִּינֵּה

Plur. caret.

Affixum maſculinum tertiæ perſonæ, plurale.

Præteritum.

כְּתַב

Maſc. ſing.

3 כַּתְבִנּוּן
2 כְּתַבְתִּנּוּן
1 כְּתַבְתִּנּוּן

Plur.

3 כְּתַבוּנוּן או כַּתְבוּנּוּן
2 כְּתַבְתּוּנוּן
1 כְּתַבְנוּנוּן

Fœm. ſing.

כְּתְבַת

3 כְּתַבְתְּנוּן
2 כְּתַבְתְּנוּן

Plur.

3 כְּתַבוּנוּן או כַּתְבוּנוּן
2 כְּתַבְתוּנוּן

Participium I.

כָּתַב

Masc. sing.

כָּתְבְנוּן

Plur.

כָּתְבִינוּן

Fœm. sing.

כָּתְבָא

הון Syrè. כָּתְבַתְהוֹן

Plur.

הון Syrè. כָּתְבָתְהוֹן

Participium I I.

כְּתִיב

Masc. sing.

כְּתִיבְנוּן

Plur.

כְּתִיבִינוּן

Fœm. sing.

כְּתִיבָא

הון Syrè. כְּתִיבַתְהוֹן

Plur.

הון Syrè. כְּתִיבָתְהוֹן

Infinitiuus.

מִכְתַּב

הון Syrè. מִכְתְּבְנוּן או מִכְתַּבְהוֹן

Imperatiuus.

כְּתֻב

Sing.masc.

כְּתְבְנוּן אוֹ כְּתְבִנוּן

Plur.

כְּתְבִינוּן

Fœm.sing.

כְּתְבִי

כְּתְבִינוּן

Futurum.

אֶכְתֹּב

Sing.masc.

1 אֶכְתְּבִנּוּן
2 תִּכְתְּבִנּוּן
3 יִכְתְּבִנּוּן

Plur.

1 נִכְתְּבִנּוּן
2 תִּכְתְּבוּנוּן
3 יִכְתְּבוּנוּן. & interdum יִכְתְּבוּנוּנוּן

Fœm.sing.

2 תִּכְתְּבִינוּן
3 תִּכְתְּבִינוּן

Affixum fœmininum secundæ personæ, singulare.

Præteritum.

כְּתַב

Sing.masc.

3 כְּתְבֵךְ
2 כְּתַבְתִּיךְ. Syrè תִיכִי

Plur

3 כְּתְבוּךְ אוֹ כְּתַבוּךְ
1 כְּתַבְנוּךְ. Syrè נוּכִי

Fœm.sing.

כְּתְבַת

3 כְּתַבְתֵּךְ

Plur.

3 כַּתְבוּךְ אוֹ כְּתַבוּךְ

Participium I.

כָּתֵב

Sing.Masc.

כָּתְבְכִי Syrè. כָּתְבַךְ

Plur.

כָּ֫כִי Syrè. כָּתְבִיךְ

Fœm.sing.

כָּתְבָא

תַּבִי Syrè. כָּתְבַתַךְ

Plur.

תִּיכִי Syrè. כָּתְבָתַיךְ

Participium 2.

כְּתִיב

Sing.masc.

בַּכִי Syrè. כְּתִיבַךְ

Plur.

בַּיְכִי Syrè. כְּתִיבָיךְ

Fœm.sing.

כְּתִיבָא

תַּבִי Syrè. כְּתִיבְתֵךְ

Plur.

תַּיְכִי Syrè. כְּתִיבָתֵךְ

Infinitiuus.

מִכְתַּב

בַכִי Syrè. מִכְתְּבַךְ

Futurum.

אֶכְתַּב

Masc.sing.

1 אֶכְתְּבִנַּךְ } Syrè נַבִי
3 יִכְתְּבִנַּךְ }

Plur.

1 נִכְתְּבִנָּךְ } Syrè נַכִּי
3 יִכְתְּבוּנָּךְ }

Fœm.ſing.

3 תִּכְתְּבִנָּךְ. Syrè בִּינַכִּי

Affixum fœmininum ſecundæ perſonæ, plurale.

Præteritum.

כְּתַב

Maſc.ſing.

3 כְּתַבְכֵּן
1 כְּתַבְתִּיכֵּן

Plur.

3 כַּתְבוּנְכֵּן. Syrè נַכֵּן
1 כְּתַבְנָכֵּן

Fœm.ſing.

כִּתְבַת

3 כַּתְבַתְכֵּן

Plur.

3 כַּתְבוּנְכֵּן. Syrè נַכֵּן

Participium I.

כָּתֵב

Maſc.ſing.

כָּתְבְכֵן

Plur.

כָּתְבִינְכֵן

Fœm.ſing.

כָּתְבָא

כָּתְבַתְכֵן

Plur.

כָּתְבָתֵיכֵן. Syrè תַיְכֵן

Participium II.

כְּתִיב

Sing.masc.

כְּתִיבְכֵן

Plur.

כְּתִיבִינְכֵן

Fœm.sing.

כְּתִיבָא

כְּתִיבַתְכֵן

Plur.

כְּתִיבָתַיכֵן. Syrè תַיְכֵן

Infinitiuus.

מִכְתַב

מִכְתְבִנְכֵן או מִכְתַבְכֵן

Futurum.

אֶכְתֹב

Masc.sing.

1 אֶכְתְבִכֵן

3 יִכְתְבִכֵן

Plur.

1 נִכְתְבִכֵן

3 יִכְתְבוּנְכֵן. Syrè נְכֵן

Fœm. sing.

תִכְתְבִין

3 תִכְתְבִינְכֵן. Syrè נְכֵן

Affixum fœmininum tertiæ personæ singulare.

Præteritum.

כְּתַב

Masc.sing.

3 כַּתְבָהּ

2 כַּתְבְתְּה

1 כַּתְבְתִּיהָ

Plur.

3 כַּתְבוּהָ או כְּתְבוּהָ

2 כַּתְבְתוּנָּה

1 כַּתְבְנוּהָ

Fœm.ſing.

כִּתְבַת

3 כִּתְבְתָּה או כִּתְבַתָּה

2 כַּתְבְתָּה. Syrè כַּתְבְתִּיָּה

Plur·

3 כַּתְבוּת

2 כַּתְבְתוּנָּה

Participium I.

כָּתֵב

Maſc. ſing.

כָּתְבָה

Plur.

כָּתְבִינָּה

Fœm. ſing.

כָּתְבָא

כָּתְבְתָּה

Plur.

כָּתְבָתָה

Participium I I.

כְּתִיב

Maſc.ſing.

כְּתִיבָה

Plur.

כְּתִיבִינָּה

Fœm. ſing.

כְּתִיבָא

כְּתִיבְתָּה

Plur.

כְּתִיבָתָה

Infinitiuus.

מִכְתַּב

מִכְתְּבָה או מִכְתְּבִנָּה

Imperatiuus.

כְּתַב

Masc. sing.

כְּתֻבָה. Syrè, vt Matth. 18, פְּסוּקָיָה. & interdum Chald. כְּתֻבְנָה.

Plur.

כְּתֻבוּהָ. Syrè כּוּתְבוּהָ

Fœm. sing.

כְּתֻבִי

כְּתֻבִיהָ

Plur. caret.

Futurum.

אֶכְתֻּב

Masc. sing.

1 אֶכְתְּבִנָּה
2 תִּכְתְּבִנָּה } Syrè בִּיוּהָ
3 יִכְתְּבִנָּה

Plur.

1 נִכְתְּבִנָּה. Syrè בִּיוּהָ
2 תִּכְתְּבוּנָּה } Syrè נִיהָ
3 יִכְתְּבוּנָּה

Fœm, sing.

תִּכְתְּבִין

2 תִּכְתְּבִינָּה
3 תִּכְתְּבִנָּה. Syrè בִּינָה

Plurale caret.

Affixum fœmininum tertiæ perſonæ, plurale.

Præteritum.

כְּתַב

Maſc. ſing.

3 כַּתְבִינֵּן
2 כְּתַבְתִּנֵּן
1 כְּתַבְתְּנֵּן

Plur.

3 כְּתַבוּנֵּן
2 כְּתַבְתּוּנֵּן
1 כְּתַבְנוּנֵּן

Fœm. ſing.

כִּתְבַת

3 כְּתַבְתִּנֵּן
2 כְּתַבְתִּנֵּן. Syrè תִּינֵן

Plur.

3 כַּתְבוּנֵּן
2 כְּתַבְתּוּנֵּן

Participium prius.

כָּתַב

Maſc. ſing.

כָּתְבִינֵּן

Plur.

כַּתְבִינֵּן

Fœm. ſing.

כָּתְבָא

כָּתְבַתְּן או כָּתְהֵן

Plur.

כָּתְבָתָן או כָּתְהֵן

Participium I I.

כְּתִיב

Sing.masc.

כְּתִיבְנָן

Plur.

כְתִיבִינָן

Fœm.sing.

כְּתִיבָא

כתִיבַתָּן או כַתְּהַן

Plur.

כְּתִיבְתָּן או כַּתְּחַן

Infinitiuus.

מִכְתַּב

מִכְתְּבִנָן או מִכְתַבְהַן

Jmperatiuus.

כְּתֹב

Sing.masc.

כְתֻבְנָן

Plur.

כְּתֻבוּנָן

Fœm.sing.

כְּתֻבִינָן

Futurum.

אֶכְתֹּב

sing.masc.

1 אֶכְתְּבִנָן
2 תִכְתְּבִנָן
3 יִכְתְּבִנָן

Plur.

1 נִכְתְּבִנָן
2 תִכְתְּבוּנָן } או נָהַן
3 יִכְתְּבוּנָן }

Fœm.ſing.

תְּכְתְּבִין

2 תִּכְתְּבִינַן

3 תִּכְתְּבִנַן. Syrè תִּכְתְּבִינַן

Plur.caret

Eadem ratione paſſiuum quoque huius, & duæ reliquæ coniugationes cum ſuis paſſiuis affixa recipiunt, ſeruata tamen ſemper ea punctorũ analogia quam ſingulæ coniugationes requirunt.

In omni autem infinitiuo, qui ante compoſitionẽ affixi in vau terminabatur,accedente affixo,ת quoque adiicitur in quacunque ſit coniugatione,vt in Syro infinitiuo paſſiuo coniugationis primæ.

מֶתְכְּתָבוּתֵהּ fit מֶתְכְּתָבוּ,

מֶתְכְּתָבוּתָךְ,מֶתְכְּתָבוּתְהוֹן

מֶתְכְּתָבוּתִי,מֶתְכְּתָבוּתְכוֹן

מֶתְכְּתָבוּתָן,&c.

Sic in ſecunda coniugatione tam Chaldæi quàm Syri ex מְכַתְּבוּ faciunt מְכַתְּבוּתֵהּ,מְכַתְּבוּתִי, &c. Ac in paſſiuo ex מֶתְכַּתְּבוּ,

מֶתְכַּתְּבוּתְהֵין,מֶתְכַּתְּבוּתְכֵין.

Et in tertia ex מַכְתְּבוּ.

מַכְתְּבוּתְהוֹן,מַכְתְּבוּתָן

מַכְתְּבוּתְכוֹן,&c,

Quæ compoſitionis ratio etiam in nominibus eiuſdem formæ ſeruatur,vt ſuo loco apparebit.

DE COMPOSITIONE affixi pronominis cum verbis imperfectis.

IMperfecta non alia ratione quàm perfecta , affixa admittunt,quod quidem attinet ad finẽ ipſorum, id eſt

ad vocales quæ affixa proximè præcedunt, vt in defectiuis, à נְפַק fit in infinitiuo מִפְּקְכוּן, כִּפְּקֵה. Et in imperatiuo ex פּוּק fit פּוּקֵה, &c. In geminatis, in præterito ex רַק, דַקוּהָ. In futuro יִרְקִיהָ. Et in Præterito Aphel אַרְקְתֵה: ac in infinitiuo מַרְקוּתָךְ.

In Quiescentibus in prima, ex יְתַב in præterito Aphel אוֹתַבְתּוּכוֹן, אוֹתַבְתֵּה, &c.

In Quiescentibus in medio, ex קָם in infinitiuo Kal, מְקָמָן, מְקָמֵה: In præterito Pael קַיְּמָן, קַיְּמְתֵּה. Et in infinitiuo passiuo מִתְקַיְּמוּתֵה. Et in præterito Aphel אֲקִימֵה, &c.

Quiescentia autem in vltima, interdum tertiam radicalem (quæ ante compositionem quiescebat) in compositione affixorum vel reseruatam, vt in לְוָאוּהִי, בְּעָאוּנִי, vel mutatam in iod, vt in פַּצְיֵה, & פְּצִיתוּנַה, mouēt, vt quiescentia esse desinant: proindéque perfectorum compositionem sequantur: interdum verò eam literam vel prorsus abiiciunt, vt in קְרָה, & בְּנָהִי, vel quiescentem seruant, vt in קְרָאהוּ, vel in iod quiescens mutant vt חֲזִיהָ, תְּאחִינִי, יִפְצִינִי, יֶשְׁרִיהָ, &c. Ac tūc quoque cōpositionis ratio facilis est, si quiescens litera suppleatur, mutato præcedente puncto breui in longum.

DE COMPOSITIONE separatorum pronominum cum participio & reliquo etiam verbo more affixorum.

PRæter iam dictam affixorum pronominum cōpositioné alia quædā est peculiaris Syris & paraphrastis vsitata, separatorum pronominum cum verbis & participiis (dum pro verbis vsurpantur) compositio, per quā oratio compendiosior redditur, & participia quæ natu-

ra ſua indefinitæ perſonæ ſunt, definita fiunt. Atque hæc etiam cauſa eſt cur participia huiuſmodi compoſitionem in prima tantùm & ſecunda perſona admittant, in tertia verò minimè, quòd per ſe indefinita ſit.

Verbi Præteritum.

vt רַגְּתַנִי, Luc.22. pro רַגֵּת אֲנָא.

Imperatiuus.

vt, הֲוַיְתוּן, quod paſſim in N. Teſtam. occurrit, pro הֲווּ אַתּוּן.

Futurum.

vt, אֲסַכֵּינָא, Chabacuc 2. pro אֲסַכֵּא אֲנָא, & תִתְבְּעִיתוּ, Eſaiæ 22. pro תִתְבְּעוּ אַתּוּן.

Participium I.

כָּתְבְנָא pro כָּתֵב אֲנָא.

Sic בָּעֵנָא, Rom.12, pro בָּעֵא אֲנָא.

Et צָבֵינָא, Iob.34. pro צָבֵא אֲנָא.

Et כָּתְבִינַן pro כָּתְבִין חֲנַן.

Sic צָבֵינַן, Matth.12. pro צָבֵין חֲנַן.

2. Perſonæ.

כָּתְבַת pro כָּתֵב אַתְּ.

כָּתְבִיתוּן pro כָּתְבִין אַתּוּן.

Sic מְבַרְכַתְּ, Num.23. pro מְבָרֵךְ אַתְּ.

מַשְׁקַתְּ, Deut.2, pro מַשְׁקֵא אַתְּ.

Et צָבֵיתוּן, Matth.7. pro צָבֵין אַתּוּן.

Et in fœm.

כָּתְבַתִּי pro כָּתְבָא אַנְתִּי.

Sic יָדְעַתִּי, Luc.9. pro יָדְעָא אַנְתִּי.

Et יָצְפַתִּי, Luc.10, pro יָצְפָא אַנְתִּי.

Participium II.

כְּתִיבְנָא pro כְּתִיב אֲנָא.

Sic גְּנִיבְנָא,Genes.40,pro גְּנִיב אֲנָא.
נְגִידְנָא,Iob.6.pro נְגִיד אֲנָא.
Sic כְּתִיבִינַן pro כְּתִיבִין אֲנַן.

2. *Personæ.*

כְּתִיכְתְּ pro כְּתִיב אַתְּ.
כְּתִיבִיתוּן pro כְּתִיבִין אַתּוּן.
Sic אֲלִיצִיתוּן,2.Cor.6.pro אֲלִיצִין אַתּוּן.

Fœm.

כְּתִיבַתִּי pro כְּתִיבָא אַנְתִּי.
Sic רְהִיבַתִּי,Luc 10.pro רְהִיבָא אַנְתִּי.

DE COMPOSITIONE affixi pronominis cum nomine.

IN compositione affixorum,nomina illa retinent pũcta quæ cum litera emphatica habebant: ideóque singulis nominũ nudis formis emphaticam adiecimus, quo facilius,qua ratione singulæ affixa admitterent,intelligeretur. Quærẽda nãque semper est illius nominis quod est cum affixis componendũ,non nuda forma,sed illa quam cum litera emphatica assumit: sublata tamẽ litera quæ est emphaseωs nota,vt מַלְךָ quod in forma emphatica est מַלְכָּא,cum affixis ita componitur,

Masc.sing.
מַלְכָּא cum affixis masculinis
Sing.

1 מַלְכִּי
2 מַלְכָּךְ
3 מַלְכֵּהּ

Plur.

1 מַלְכָּנָא. Syrè מַלְכַּן

מלכון

2 מַלְכְּכוֹן. Syrè מַלְכְּכוּן

3 מַלְכְּהוֹן. Syrè מַלְכְּהוּן

Plurale

מַלְכַיָא cum affixis.

Sing.

1 מַלְכַי

2 מַלְכַיךְ

3 מַלְכוֹהִי אוֹ מַלְכוֹי

Syrè מַלְכַוְהִי.

Plur.

1 מַלְכַינָא אוֹ מַלְכַינָן.

Syrè מַלְכַין אוֹ מַלְכַיְנָן

2 מַלְכַיכוֹן. Syrè vt פַּגְרַיְכוּן, Rom. 8.

3 מַלְכַיהוֹן. Syrè מַלְכַיְהוּן

מַלְכָּא cum affixis fœmininis.

Sing.

1 מַלְכִּי

2 מַלְכֵּךְ

Syrè vt מַלְכֵּכִי, יַוְמַיְכִי, Luc. 19.

3 מַלְכַּהּ

Plur.

1 מַלְכָּנָא. Syrè מַלְכַּן

2 מַלְכְּכֵן

3 מַלְכְּהֵן

מַלְכַיָא cum

Sing.

1 מַלְכַי

2 מַלְכַיְכִי אוֹ מַלְכַיִךְ

3 מַלְכַהּ. Syrè מַלְכַיְהָ.

Plur.

1 מַלְכָינָא אוֹ מַלְכַינָן.

Syrè מַלְכָין אוֹ מַלְכַיְנָן.

2 מַלְכַיכַן. Syrè מַלְכַיְכַן
3 מַלְכַיהַן. Syrè מַלְכַיְהַן

Fœm.fing.

מַלְכְּתָא cum affixis masculinis

Sing.

1 מַלְכְּתִי
2 מַלְכְּתָךְ
3 מַלְכְּתֵהּ

Plur.

1 מַלְכְּתַנָא. Syrè מַלְכְּתַן
2 מַלְכַתְכוֹן. Syrè כוֹן
3 מַלְכַתְהוֹן. Syrè הוֹן

Plur.

מַלְכָּתָא cum

Sing.

1 מַלְכָּתַי
2 מַלְכָּתָךְ
3 מַלְכָּתֵהּ

Plur.

1 מַלְכָּתַנָא. Syrè מַלְכָּתַן & תַּין
2 מַלְכָּתְכוֹן. Syrè כוֹן
3 מַלְכָּתְהוֹן. Syrè הוֹן

מַלְכְּתָא cum affixis fœmininis.

Sing.

1 מַלְכְּתִי
2 מַלְכְּתֵךְ. Syrè מַלְכְּתֵבִי
3 מַלְכְּתָהּ

Plur.

1 מַלְכְּתָנָא. Syrè מַלְכְּתַן
2 מַלְכַתְכֵן
3 מַלְכַתְהֵן

Plur.

מַלְכָּתָא cum

Sing.

1 מַלְכְּתִי
2 מַלְכְּתִיךְ. Syrè תִיכִי
3 מַלְכְּתָה

Plur.

1 מַלְכְּתָנָא. Syrè מַלְכְּתַן
2 מַלְכְּתִיכֵן
3 מַלְכְּתִיהֵן

Hanc rationem ſequuntur etiam imperfectorum ordinum nomina, exceptis quibuſdam quieſcentibus in tertia radicali, quæ ante affixa ſchurek loco tertiæ radicalis aſſumunt. vt in אַב quod emphaticum eſt אַבָא, cũ affixis autem vt ſequitur.

Maſc. ſing.

אַבָא cum affixis maſculinis.

Sing.

1 אַבִי
2 אֲבוּךְ
3 אֲבוּהִי

Plur.

1 אֲבוּנָא. Syrè אֲבוּנַן & אֲבוּן
2 אֲבוּכוֹן. Syrè בוּן
3 אֲבוּהוֹן. Syrè הוּן

Plur.

אַבְהָתָא cum affixis.

Sing.

1 אֲבָהָתִי
2 אֲבָהָתָךְ
3 אֲבָהָתָה

Plur.

1 אֲבָהָתָנָא. Syrè אֲבָהָתַן & תַין
2 אֲבָהָתִיכוֹן. Syrè בוּן
3 אֲבָהָתִיהוֹן. Syrè הוּן

אֲבָא cum affixis
fœmininis.

Sing.

1 אֲבִי
2 אֲבוּךְ. Syrè אֲבוּכִי
3 אֲבוּהַ

Plur.

1 אֲבוּנָא. Syrè אֲבוּנָן & אֲבוּן.
2 אֲבוּכַן
3 אֲבוּהַן

Plur.

אֲבָהָתָא cum

Sing.

1 אֲבָהָתַי
2 אֲבָהָתַיךְ. Syrè תַיְכִי
3 אֲבָהָתֵהּ

Plur.

1 אֲבָהָתָנָא. Syrè תַן או תַין
2 אֲבָהָתֵיכַן
3 אֲבָהָתֵיהַן

Solent etiam Syri in plurali huius nominis masculinam formam interdum seruare hoc modo,

אֲבָהַיָא mascul. plurale cum affixis
mascul.

Sing.

1 אֲבָהַי
2 אֲבָהַיךְ
3 אֲבָהַיְהִי

Plur.

1 אֲבָהַין
2 אֲבָהַיְכוֹן
3 אֲבָהַיְהוֹן

Cum affixis fœmininis.

Sing.

1 אֲבָהָתִי
2 אֲבָהָתַיְכִי
3 אֲבָהָתַהּ

Plur.

1 אֲבָהָתַן
2 אֲבָהָתְכֵן
3 אֲבָהָתְהֵן

Sic אַחְ quod emphaticum est אַחָא cum affixis masculinis.

Sing.

1 אַחִי
2 אֲחוּךְ
3 אֲחוּהִי

Plur.

1 אֲחוּנָא. Syrè חוּן & אֲחוּנַן
2 אֲחוּכוֹן. Syrè כוּן
3 אֲחוּהוֹן. Syrè הוּן

Plur.

אַחַיָא cum affixis.

Sing.

1 אֲחַי
2 אֲחַיךְ. Syrè אֲחַיְכִי
3 אֲחוֹהִי. Syrè אֲחָוְהִי

Plur.

1 אֲחִינָא & אֲחָהֵינָא. Syrè אַחַן
2 אֲחָהֵיכוֹן. Syrè הַיְכוּן
3 אֲחָהֵיהוֹן. Syrè הַיְהוּן

אֲחָא cum affixis fœmininis.

Sing.

1 אֲחִי
2 אֲחוּךְ. Syrè אֲחוּכִי

לְחוּרִי
לְחוּרָךְ
לְחוּרַהּ
לְחוּרַן

Pluralium.

חֲלָף à
חֲלָפַי
חֲלָפַיךְ
חֲלָפֵיהּ
חֲלָפַין,&c.

More fœmininorum nominum.

Sing.

ab אַכְּטוּל
אַכְּטוּלְתִי
אַכְּטוּלְתָךְ
אַכְּטוּלְתַהּ

Plur.

אַכְּטוּלְתַי
אַכְּטוּלְתָךְ
אַכְּטוּלְתַהּ

Coniunctiones verò compositione pronominum separatorum non autem affixorum gaudent, vt וָאֲנָא, Syrè וְאֲנָא. וְאַתְּ. Syrè וְאַנְתְּ. וְהוּא. Syrè וְהוּ vel וְהוּ. Sic אִיהוּ Matth.5, pro אִין הוּ.

Porro affixa pronomina in verbis quidem & particulis eius sunt casus quem verba & particulæ regunt: in nominibus verò possessiuam significationem habent, Latinisque ac Græcis possessiuis respondent, sicut sequentia exempla ostendunt.

Exempla verborum.

אִיתֵיהּ Est ipsa.
עֲהַדְתֵּיהִי. Heb.2, Memor fuisti eius.
עֲרַעַנִי Iob.4, Occurrit mihi.

גְּמַרְתִּנוּן, Iob.4, Abſumpſit eos.

Exempla nominum.

בְּשָׂרִי Caro mea.
הֵימָנוּתִי Fides mei. Rom.4.
&c.

Exempla particularum.

כְּוָתֵהּ ſicut ipſe, ipſius, ipſi, ipſum.
כְּוָתָךְ ſicut tu, tui, tibi, te.
בִּי in me.
לְוָתִי Syr. לִי ad me.
מִנִּי à me.

Obſeruandum tamen eſt poſſeſſiuorum rationem vbique eandem non eſſe: aliquando enim actiuam, aliquando verò paſſiuam ſignificationem continent, quæ genitiuo poſſeſſiui pronominis commodè Latinè exprimitur, vt מַלְכִּי Pſal. 2, Rex meus, quia actiuè accipitur, Quē ego elegi: מַלְכִּי verò Pſalm.5, Rex mei, quia paſſiuè accipitur Me regens. Sic צְלוֹתִי Pſalm.5, Oratio mea, actiuè, quam ego fundo: צְלוֹתִי verò Eſaiæ 56, Oratio mei, paſſiuè, quæ mihi funditur.

Hactenus de Syntaxi dictionis ſiue coniuncta.

DE SYNTAXI SENSVS ſiue ſeparata.

SEnſus ſiue ſeparatam ſyntaxin eam vocamus quæ

diuersas dictiones sensu quidem coniungit, re verò ipsa disiunctas relinquit.

Hæc quanuis in aliis quoque partibus orationis reperiatur : quia tamen tantùm in nominibus formæ mutationem efficit, de ea solùm hoc loco ordine agimus.

Formæ autem mutatio non in constructo, sed in construente nomine, quod sicut sensu, sic collocationis ordine semper præcedit, fieri solet, contra Græcorũ & Latinorum morem.

Constructio masculini
singularis.

Nomen quod terminatione singulare masculinum est, etiamsi alioquin significatione fœmininum esset, quum aliud nomen regit, raró suam formam mutat, vt,

רֵאשׁ פַּרְעֹה, מְרֵא עָלְמָא, מְלֵךְ מִצְרַיִן

Quum autem mutat, Hebraicam rationem sequitur, vt,

פִּתְגַם נְבוּאָה, ab absoluto פִּתְגָּם
אוֹצַר פַּרְעֹה, ab absoluto אוֹצָר
בֵּית אֱלָהָא, ab absoluto בַּיִת
עֵין שְׁמַיָּא, ab absoluto עַיִן

Constructio masculini
pluralis.

Masculinũ plurale apud Chaldæos similiter Hebræorum more, mutatione formæ, & vltimæ literæ detractione construitur: vt,

מַלְכֵי בָבֶל, ab absoluto מַלְכִּין
חַלְקֵי אַרְעָא, ab absoluto חַלְקִין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, ab absoluto בְּנִין

Apud Syros verò zere Chaldaicum in pathach mutatur: vt,

מַלְכֵי בָבֶל
חַלְקֵי אַרְעָא
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Conſtructio fœminini ſingularis.

Si abſolutum fœmininum in א præeunte kametz deſinit, conſtructio mutat א in ת, & kametz in pathach, vt,

קְרִיָא à קְרִית אֱלָהָא
נְבוּאָה à נְבוּאַת יְשַׁעְיָא
שְׁנָא à שְׁנַת רַעֲוָא

Si verò abſolutum in vocalem longam deſinat, in cõſtructione aſciſcitur ת: vt,

מַלְכוּ à מַלְכוּת שְׁמַיָא
אַרְעִי ab אַרְעִית יַמָּא
פַּלְגוּ à פַּלְגוּת לֵלְיָא

Si verò abſoluta in ת deſinebant, in conſtructione im mutata manent.

Conſtructio fœminini pluralis.

Plurale fœmininum Nun formatiuum in conſtructione mutat in ת: vt,

גְבוּרָן à גְבוּרַת אֱלָהָא
מַלְכְוָן à מַלְכְוָת עַלְמָא
נְבוּאָן à נְבוּאַת נְבִיאַיָא
בְּנָן à בְּנַת יִשְׂרָאֵל
אַרְעָיָן ab אַרְעָיַת יַמָּא

Conſtructio dualis vtriuſque generis.

Dualis numeri conſtructiua forma eadem prorſus eſt cum plurali: vt,

קַרְנַיִן à { קַרְנֵי תוֹרָא
Syrè קַרְנֵי תַוְרָא }

יְרִין à { יְדֵי מוֹשֶׁא
Syrè יְדֵי מוּשָׁא

Obſeruandum autem Syros & Chaldæos in nominibus vtriuſque generis & numeri, ſiue abſolutæ, ſiue conſtructiuæ, ſiue emphaticæ, ſiue denique affixionis formæ ſint, huius conſtructionis vim circumloquutione quadam per literam ד relatiui notam, & nomini quod regitur præfixam, nonnunquam efferre: vt,

בַּיְתָא דְדָוִד, Domus quæ eſt Dauidis.
מַלְכִין דְאַרְעָא, Reges qui ſunt terræ.
עַיְנֵי דֶאֱלָהָא, Oculi qui ſunt Dei.
Syrè עַיְנֵי דְאלָהָא
מַלְאֲכָה דְמָרְיָא, Angelus qui eſt ipſius Dei.

FINIS.

ברוך הנותן ליעף כוח ולאין אונים עצמה ירבה:

Indicantur hic loci aliquot in quibus figura punctulorum quorundam quæ supposita sunt literis, minus rectè expressa est.

Pag. 21. linea 14, lege כְּתַבִּין & 26.28. אַכְתַּבְתִּי & 27.27.
אַכְּ, & 31.10 כֵּן, & 35.12. יֵרְעַן, & 38.6. תְּ, & 31.18. נִרְקֹ, & 47.
19. אִ, & 48.10. רַקְּר, & 50.1. אַרְקִי, vel: & 60.25. פַּתְּתַ, & 64.
26. אִתְּ, & 75.8 תִּתְּ, & 83.7. נִ, & 22. חִין, & 23. מַסְלַ, & vlt. בְּ, &
86.12. אֶתְנַא, & 88.12 פִּי, & 99 11. מִי, & 100.22. לְמְ, & 105.25. בְּ, &
109.20. קְרִי, & 113.21. רְ, & 28. רְ, & 116.10. אַ, & 29. מְנַי, & 119.23.
כְּתַ, & 127.3 תַּךְ.

